1942 április 29 szerda

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 96. sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

EGYMILLIÓ PENGŐ

evente az a kár, amit a belvizek csak Debrecenben és a környékén okoznak. Elgondolkoztató szám. Ha csak egyetlen esetről volna szó, akkor szót sem érdemelne, hiszen mindenkit érhet baj, csapás. De gondoljunk vissza és belátjuk, hogy ez a nemzeti vagyonrombolás esztendők óta olyan pontossággal folyik, mintha óraműre menne.

Igaz, hogy az Úristennel szemben nem lehet perbeszállani.

Nem is kívánatos, de nem is akar senki.

Azt ellenben minden józan gondolkozású magyar akarja, hogy segítsünk magunkon úgy, ahogy csak lehetséges. Ha ölbetett kézzel várjuk, míg csodák kora jön, akkor akár egy életen keresztül várhatunk hiába. Nekünk magunknak kell tenni, elsősorban az olyan közületeknek, mint Debrecen is, hogy példátadó áldozattal a jövendőt építhessük.

Nagy és nehéz dolog ez, de meg kell tenni a jövendő érdekében,

Nem lehet olyan rendkívüli idő, ami ezt a kérdést mellőzheti.

Arra kell törekednünk, hogy minden talpalatnyi földet megmentsünk és értékesíthessünk. A magyar föld többtermelésére fokozott mértékben szükség van. Az árvíz, vadvíz már amúgy is tengersok kárt okozott ebben az országban és mindig többet okoz, ha halogatjuk a tennivalókat. Óriási összegeket és fáradságot fordítottunk arra, hogy a vadvizek után szikesedő talajt feljavítsuk, ma még sok mindent megmenthetünk, tehát ne halogassuk a teendőt. Ha valahol igaz, hogy amit ma megtehetsz, azt ne halaszd holnapra, akkor itt valóban érvényesül ez az elv.

Tenni minél előbb és minél többet. Debrecen példája serkentő lesz ezen a téren.

Sokat szenvedett ez a határ is, de még többet az ország egyik, másik tája. A legilletékesebb faktor, a földmívelésügyi miniszter éppen Debrecenben mondotta, hogy az állam is egyre erőteljesebben fogja elintézni az árszabályozást és a víztelenítést.

Debrecen városa is kövessen el mindent, hogy egy esetleges új vízes esztendő már felkészülten találja a debreceni határt.

A mi életünk kétségkívül a földdel áll, vagy bukik.

Az egymillió pengős károk esztendőről esztendőre meglátszanak az egész ország gazdasági életén, de első sorban meglátszik ennek a városnak gazdasági vérkeringésén.

Jól tudjuk, hogy a teendők között ez az első és nincs egyetlen ember, aki ne kívánná, hogy ezen a téren legyen a lehetőség határain belül a legnagyobb tempó.

Végre nyugodtan akarunk dolgozni, termelni, mindig többet, mindig jobbat, hogy ez a sokat szenvedett ország a boldogulás útján haladhasson még akkor is, ha szerte a pusztulás átka van Európában. Mi továbbra is dolgozó szigete, boldog munkás országa akarunk maradni ezután is Európának.

Ezen a békés szigeten a debreceni vadvizes földek álljanak elsősorban az egyetemes termelés szolgálatába minden magyarnak igaz megnyugvására.

EGYRE HEVESEBBÉ VÁLIK A NYUGATI LÉGIHÁBORU

Német repülők megtorló támadást hajtottak végre Norvich angliai város ellen, az angolok Köln lakónegyedeit bombázták - Berlinben visszautasítják a Molotov-jegyzék állításait - Cripps beszámolt indiai küldetésének sikeretlenségéről Elsötétítették Newyork felhőkarcolóit

Egy magyar gépesített lovaskötelék bravúros teljesítménye a keleti front déli szakaszán

A német-angol légi háború egyre nagyobb méreteket ölt. A mult héten kezdődtek az angol légi támadások német városok ellen, erre következtek a megtorló légi akciók német részről. Hitler vezér is utalt vasárnapi beszédében a német városok elleni angol légi támadásokra és kijelentette, hogy a megtorlás nem fog elmaradni. A „Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz", a német félhivatalos lap a következőket irja az újabb esetek következtében:

„Az angol légi haderők barbár támadása Lübeck és Rostock ősrégi hanzavárosok ellen az egész német népben a legnagyobb elkeseredést és felháborodást váltotta ki. Eddig iratlan törvény volt, hogy Európa műemlékei még a háborúban is, bárhol legyenek is, közös kultúrjavakat képeznek, amelyekért minket az amerikai „újgazdagok" irigyelhetnek, de amit utánozni képtelenek. Úgy látszik, hogy Anglia ezeket az európai humanizmus legnemesebb hagyományain épült alapelveket is el akarja árulni.

Ám legyen — fejezi be a lap —, ha Anglia továbbra is tényleg a nagyértékű német műemlékeken akar boszszút állni, úgy legyen elkészülve, keserűen meg fog lakolni."

Mint a tegnapi német hadijelentés közli, keddre virradó éjjel Köln városát bombázták az angolok és lakóházakban, templomokban és jótékonysági intézményekben nagy károkat okoztak. A német megtorlás Norvich angol város elleni légi támadásban nyilvánult meg, melyre nagyszámú robbanó és gyujtóbombát dobtak. Hétfőre virradó éjjel a németek Bath angliai fürdővárost bombázták, hol a brit légi erőnek egyik fontos támaszpontja volt.

Berlinben rámutatnak a következőkre:

„Az angol propaganda legutóbb már azt hirdette, hogy a német birodalom légi hadereje annyira csökkent, hogy képtelen nagyobbszabású hadműveletekre Anglia ellen. A brit hadvezetőség rövidesen meggyőződik ennek az állításnak az alaptalanságáról, mert a némi légi fegyvernemet nemcsak számszerűen, hanem a minőség dolgában is annyira fejlesztették, hogy gyorsabb, nagyobb hatóerejű és hatásosabb bombákkal ellátott gépeket tudnak a küzdelembe állítani. Nem kell sok szót vesztegetni arra, hogy Németországnak van a világ legfejlettebb vegyi ipara, amely robbanó és gyujtóbombák tekintetében az angol gyártmányokat felülmúló lövedékekkel láthatja el a német repülőgépeket."

BERLINI MEGJEGYZÉSEK A MOLOTOV JEGYZÉKRE

Illetékes német helyről közlik, hogy berlini politikai körökben higgadtan veszik tudomásul Molotov újabb jegyzékét, amelyben a szovjet külügyi népbiztos egyes keleti kerületekben állítólag uralkodó viszonyokról számol be. Ami a jegyzékben felsorolt romboláso-kat illeti, ezzel kapcsolatban német részről emlékeztetnek Sztalinnak 1941 július 3-án kibocsátott ismert felhívására, amelyben parancsot adott a „felperzselt föld" taktikájának alkalmazására. Német részről hangsúlyozzák, hogy Sztalin felhívásával maga idézte elő az orosz földnek ezt az állapotát. A német és szövetséges csapatok a keleti kerületeket éppen ilyen állapotban foglalták el és a Szovjet-Unió ezzel csupán a Sztalin-rendelet gyümölcseit élvezi. Ha Molotov jegyzékének más helyén arról beszél, hogy igen sok bolsevistát ítéltek kötél általi halálra, Berlinben ezzel kapcsolatosan utalnak Sztalin ismert felhívására, amelyben partizán csapatok alakítását rendelte el. Kijelentik Berlinben, hogy a kivégzett partizánok éppen a felhivásnak az áldozatai, mert kivégzésük az érvényben levő hadijog szerint teljesen jogos volt.

CRIPPS AZ INDIAI TÁRGYALÁSOK MEGHIUSULÁSÁRÓL

Cripps Indiából való visszatérte óta most szólott először küldetésének meghiusulásáról. A Német TI a brit hírszolgálat jelentése alapján ismerteti Cripps nyilatkozatát, melyet az angol alsóházban tett. Cripps kijelentette, hogy látogatásának időpontja a következő három okból volt kedvezőtlen: 1. **Az ellenség India partjainak közvetlen közelébe jutott.** 2. **Bizonyos indiai körökben a távolkeleti eseményekkel kapcsolatban defetista szellem jutott uralomra.** 3. Az egyes indiai csoportoknak a megalakítandó kormány összetételére vonatkozó kívánságai közötti **különbségek** világosan és félreérthetetlenül kikristályosodtak. Cripps „véletlennek" nevezte, hogy Johnson ezredes az Egyesült Államok rendkívüli megbizottja éppen akkor érkezett Ujdelhibe, mikor ő tárgyalásokat folytatott. Az Egyesült Államok nem avatkoztak bele a tárgyalások menetébe, állapította meg Cripps, hanem **„csupán előzékeny amerikai állampolgárok személyes segítségéről" lehet beszélni.** Cripps a továbbiak során kijelentette, hogy az egyenetlenségek elsősorban az indiai önrendelkezések gyakorlásának módja körül keletkeztek. **Az indiai helyzet azonban olyan komoly, — mondotta Cripps —, hogy a csapatoknak egyelőre minden körülmények között angol parancsnokság alatt kell maradni. Indiának nem tehetnek nagyobb engedményeket, mint amekkorát eddig tettek.** A felmerült nehézségek az új alkotmány megállapításának módszerei, valamint a védelem kérdései és az ideiglenes kormány általános összetétele körül keletkeztek. A tárgyalások végső kudarcát nem a védelem kérdésében felmerült különbségek idézik elő, hanem az ideiglenes, a háború végéig működő kormány összetétele körül fennálló ellentétek. A kongresszus tagjainak az volt a benyomása, hogy nem fognak rendelkezni olyan méretű teljhatalommal, amelyet a kormányzatban való eredményes részvételhez szükségesnek tartottak — mondotta Cripps.

Amery indiai államtitkár kijelentette, hogy Cripps küldetése közvetlen célját tekintve, meghiusultnak tekinthető. A brit kormány tervezetét visszavonta, a „főcélról" azonban nem mondott le. A brit kormánynak az a határozott kívánsága, hogy India politikai pártjai tevékenyebben működjenek együtt vele, — nem jelenti azt — jelentette ki Amery, — hogy a kormány nincs bizalommal az indiai végrehajtó kormány, vagy al-király iránt.

HAZARENDELIK INDIÁBÓL AZ AMERIKAIAKAT

Mint Washingtonból jelentik, az Egyesült Államok külügyminisztériuma elrendelte, hogy az Indiában élő 3500 amerikai alattvaló hagyja el Indiát. Ez az intézkedés is azt mutatja, hogy az indiai helyzet válságosra fordult. Ez következménye a burmai katonai helyzet alakulásának. Állítólag a kínai csapatokat visszarendelik Burmából.

Mint a brit hirszolgálat Ahmedabadból jelenti, Gandhi „Harijan" című hetilapjában állást foglalt az ellen, hogy külföldi csapatokat küldjenek Indiába.

NÉPSZAVAZÁS KANADÁBAN

Kanadában minden eszközzel igyekeznek keresztülvinni az általános hadkötelezettség megvalósítását. Miután a parlament az erre irányuló javaslatot elutasította, most népszavazással akarnak dönteni. Ennek ellenére erős ellen-

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

állás mutatkozik. A montreali „Le Devoir" és az ottawai „Droi" című francia lapok továbbra is elutasítják a népszavazás gondolatát. Az ottawai lapot nemrég angolellenes cikke miatt pénzbüntetésre ítélték.

A népszavazás tegnap lezajlott, de az eredményről még nem állanak rendelkezésre végleges számadatok. Az eddigi eredményekből azonban úgy látják, hogy a szervezetek többsége a hadkötelezettség bevezetése mellett van.

NAPI 100 MILLIÓ DOLLÁR HADIKIADÁSRA

Mint Washingtonból jelentik, Roosevelt elnöknek a kongresszushoz küldött üzenetéből megállapítható, hogy az Egyesült Államok hadikiadásainak az összege most naponta 100 millió dollárt tesz ki. Az elnök azonban arra számít, hogy ez az összeg még az év vége előtt kétszer ilyen nagy lesz. Ez azt jelenti, hogy olyan hatalmas összeget adnak ki hadicélokra, amely a nemzeti bevételeknek több mint a felét teszi ki. A Roosevelt elnök által előirányzott gazdasági rendszabályok a jelek szerint a kongresszusban erős ellenzékre találnak. A munkáspárti vezérek különösen a bérek stabilizálása ellen szállnak síkra. A mezőgazdasági szövetség pedig valamennyi mezőgazdasági termék árszabályozása ellen lépett fel.

ÍRORSZÁG SEMLEGES MARAD

Írország munkáspártja — a brit hírszolgálat szerint — dublini évi értekezletén 75 szavazattal 4 ellenében ismét megerősítette Írország semlegességi politikáját.

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal középső és északi szakaszán támadó vállalkozásainkkal helyi jellegü sikereket értünk el. Az arcvonal egyes szakaszain erős ellenséges támadásokat vertünk vissza és súlyos veszteségeket okoztunk a támadóknak. A harcok során az arcvonal egyik helyén megsemmisítettünk 13 ellenséges páncélost.

Harcirepülőgépeink a nappali órákban Leningrádban és az Azovi tenger partjainál tartózkodó ellenséges hajókat bombáztak. A jegestengeri arcvonalon elpusztítottunk öt szovjet bombázót és három Hurricane mintájú vadászgépet, amelyek támadást intéztek egy német repülőtér ellen.

Egy magyar gépesített lövészkötelék felderítő bravúrja

Berlin, április 28. Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyről értesül, a keleti arcvonal déli szakaszán folyó kemény elhárító harcok során különösen kitüntette magát az egyik magyar gépesített lövészkötelék felderítő osztaga. A felderítő osztag azt a feladatot kapta, hogy nyomuljon be a bolsevista állásokba és fürkéssze ki az ellenséges elhárító fegyvereket.

A magyar szakaszvezető minden földhajlást kihasználva, csapatával az esti szürkületben előre dolgozta magát az ellenség állásáig; megkerülte a bolsevista őrséget és anélkül, hogy az ellenség észrevette volna, az első vonalak mögé jutott. A rohamcsapat ezután értékes megfigyelésekkel tért vissza kiinduló állásába.

Az értékes felderítés alapján a honvédek még az éjszaka folyamán támadásra lendülhettek, az ellenséges támaszpontokat megkerülték. Egyik csoport merész támadásban géppuskákkal és kézigránátokkal kivetette az ellenséget állásaiból, miközben a másik csoport kifüstölte a támaszpontok egyes házait, amelyekben a bolsevisták megvetették a lábukat és elkeseredetten védekeztek. A felderítő osztag eredményes munkájával és kiválóan küzdő képességével lehetővé tette a számbeli fölényben levő ellenség visszavetését és a helység szilárd birtokbavételét. (MTI.)

Német-angol légiháború

A német véderő főparancsnoksága közli:

A légihaderő erős kötelékei tovább folytatták támadásaikat Málta szigetének katonai berendezései ellen. A támadások következtében La Valetta kaszárnyáiban és ellátási berendezéseiben újabb károk keletkeztek.

A *brit légihaderő* a megszállt nyugati területek partjai fölött hétfőn légi harcokban, valamint a légvédelmi és a haditengerészeti tüzérség tüze következtében *összesen 19 repülőgépet vesztett.*

Német harci repülőgépkötelékek az *április 28-ra virradó éjszaka megtorló támadást intéztek Norwich városa ellen: a városra nagyszámú robbanó- és gyujtóbombát dobtak.* Brit bombázók a keddre virradó éjszaka kizárólag *Köln katonailag semmi fontossággal sem biró pontjai ellen intéztek támadást.* A támadásnak a polgári lakosság köréből halálos és sebesült áldozatai vannak. A brit bombák *igen sok lakóházat templomot és jótékonysági intézményt pusztítottak el vagy rongáltak meg.*

Egy egyedül szálló brit repülőgép zavaró repülést végzett Dél-Németország és a Védnökség fölött. *Éjszakai vadászaink és légvédelmi tüzérségünk lelőtt 12 támadó brit repülőgépet.*

Több brit bombázógépet, amely az éjszaka folyamán támadást intézett a norvég partok ellen, sikerült lelőnünk.

A brit légihaderő tehát hétfőn és a keddre virradó éjszaka a megszállt területek és a birodalom területe fölött legalább *38 repülőgépet vesztett.*

A német véderőfőparancsnokság a Norvich ellen végrehajtott megtorló támadásokkal kapcsolatosan a következő kiegészítő jelentést közli:

A német harci repülőgépek rendkívül súlyos támadásai röviddel éjfél előtt kezdődtek és több hullámban csaknem egy órahosszat tartottak. A német harcigépek részben kis magasságból ezerszámra dobták a robbanó- és gyujtóbombákat a kijelölt célpontokra. A brit ek éjszakai vadászgépeket vetettek harcba a támadások elhárítására, ezek azonban csak szórványosan tudtak harcba bocsátkozni a német gépekkel. A 123.000 lakosú város ellen végrehajtott megsemmisítő erejű megtorló támadásról két harci repülőgép nem tért vissza. (MTI)

A Wilhelmstrasse Rostock és Lübeck bombázásáról

(NST) Az angol repülők Rostockban és néhány nappal ezelőtt Lübeckben a történelmi épületekben okozott súlyos rombolással a német nép minden rétegét mélyenfelháborították. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban kiemelik, hogy *e városok belső negyedeinek régi építési módja a tűzvészek terjedését megkönnyíti* és ezáltal kedvez az angolok pusztító munkájának. Kétségtelen, hogy az angolok mind Lübeck, mind pedig Rostock ellen intézett támadásaiknál nagyon jól tudták, hogy *nem hadigazdálkodási vagy pedig katonai célpontokat támadnak,* hanem lakónegyedeket és múzeális értékű városrészeket rombolnak. Sok esetben *az angol repülőgépek fedélzeti fegyvereikkel tüzeltek az építészeti emlékművek megmentésére kivezényelt tűzoltókra,* úgyhogy azok az oltási munkálatokat kénytelenek voltak abbahagyni. A Wilhelmstrassen most kijelentették, hogy a német kulturjavak e brutális pusztítása az angliai szovjetbefolyás következménye és ebben a tényben már a bolseviki romboló düh első hulláma jelentkezik.

A német légihaderő mindenütt, ahol csak lehetséges volt, a leggondosabban védelmezte az építészeti emlékműveket mint például a roueni székesegyház esetében történt, amelyet az egész világ ismer. Az angoloknak azonban nem kellene Németországot és alaposságát lebecsülniök, — mondták a német külügyminisztériumban.

Hungária filmszínház

JÁVOR PÁL és BULLA ELMA nagyszerű alakításával ma is

Az 5. számú őrház

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Japán-angolszász háború

Tokió, ápr. 28. (Stefani) A burmai helyzetről szóló angol hivatalos jelentés szerint *a japánok heves támadást intéztek a lolleni útelágazás ellen, ahonnan két útvonal indul ki. A szövetséges csapatok Shittung szakaszán továbbra is visszavonulóban vannak. Az irravadi arcvonalon a helyzet rendkivül zavaros.*

Kétszázötven légitámadást ért meg Corregidor szigeterődje. A japán gépek bombazáport zúdítottak újból az erődre és a kikötőkben lévő hajókra. A japán tüzérség négy órán át tüzelt az erődben lévő állásokra.

Csungkingi hírek szerint Csangkaisek tábornok csalódottan állapította meg, milyen kevés az angol csapat Burmában. A tábornok *hír szerint elrendelte, hogy a kínai csapatok térjenek vissza Kínába.* Csungkingi pénzügyi körökben zúgolódnak az angolok ellen, mert a burmai kinai bankot pénztárának bezárására kényszerítették. (MTI))

Elsötétítik Newyork felhőkarcolóit

Newyork, április 28. (OFI.) Kedd éjféltől kezdve elsötétítik Newyork felhőkarcolóit. A keleti partvédelmi parancsnokság ugyanis elrendelte, hogy a partmenti városokban a tizedik emelettől felfelé el kell sötétíteni az ablakokat, hogy fényük a tenger felől ne legyen észrevehető. A rendelet betartását a haditengerészet joga ellenőrizni. Ha valamelyik városban megszegik a rendeletet, a várost egészen elsötétíthetik. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Kirenaikában tüzérségünk ellenséges páncélgépkocsik támadásait verte vissza. Nagyarányú felderítő légi tevékenység is folyt. Angol vadászrepülők légi harcok során egy Curtiss-gépet vesztettek.

Légi kötelékeink folytatták heves bombaámadásaikat Malta ellen és több katonai erődítést, valamint légi és tengerészeti berendezést találtak el. Egy Spitfire repülőgépet lelőttek.

A Földközi tenger keleti részén torpedővető repülőgépeink támadása során találat ért egy repülőgépektől és hajóktól kisért karavánhoz tartozó közepes tonnatartalmú gőzöst.

Olasz laptudósító látogatása egy magyar dandárnál Ukrajnában

Róma, április 28. (MTI): A „Tempo" című hetilap tudósítója hosszabb időt töltött egy Ukrajnában állomásozó magyar dandár körében és leírja az ottani életkörülményeket. Megállapítja, hogy Ukrajnának a magyarok által megszállott részein élénk kereskedelem folyik. Ukrajna földjeinek gazdagsága folytán táplálni tudja az ott állomásozó csapatokat. A megszálló csapatok számára gyüjtött tartalékok mellett mindenütt annyi élelmiszer maradt, hogy még a lakosságnak is jut.

Az olasz tudósító tudósítását fényképek egészítik ki, amelyek jeleneteket ábrázolnak a magyar dandár életéből.

A Gazetta del Popolo különtudósítója hosszabb tudósítást közöl arról a büntetőexpedicióról, amelyet egy magyar kerékpáros zászlóalj bolsevista bandák ellen végrehajtott. Z. község lakosai maguk jelezték a magyar parancsnokságnak, hogy a vidéken egy bolsevista-banda garázdálkodik. A magyar kerékpáros zászlóalj meglepetésszerűen rajtaütött a bolsevistákon és rövid harc után megsemmisítette az egész csoportot. A vidék lakosai nem győztek hálát kodni a magyar katonáknak azért hogy megszabadították őket a bolsevisták garázdálkodásától.

Vígszínház mozgó

MA UTOLJÁRA a megható, szívhez szóló amerikai világfilm:

Csak névleg

Főszereplők:
CAROLE LOMBARD, KAY FRANCIS, CARY GRANT.

Visszatérés a Krisztuskereszthez

Szeged, április 28. Néhány év előtt a szegedi Fogadalmi templom káplánja volt **Nagy József**, aki nem egyszer élénk feltünést keltett szélsőséges politizálásával. Beszédeket mondott s egyre sürübb cikkírója lett a nyilas lapoknak. Nagy József elvesztvén egyházi feletteseinek és hívei jórészének bizalmát, **Amerikába vándorolt.** De az amerikai esztendők sem hoztak számára nyugalmat, hazatért és újból minden idejét a nyilasoknak szentelte. Amikor egyházi hatósága részéről újabb kifogások merültek fel működése miatt, **Nagy József kérte a laikusok közé való visszahelyezését egyházi hatóságától.**

De csakhamar rájött arra, hogy helytelen úton jár. A klérus szegedi lapja így írt erről a jelenségről: „Nagy Józsefet mindjárt az első hetekben nagy csalódások érték. Igyekezett magába fojtani keserüségét és hitt abban, hogy az a helyzet, amelyet az új táborban talált, idővel megváltozik. Ez a reménye azonban éppen a tábor vezéreinek különleges lelki összetételénél fogva nem vált és nem is válhatott valóra. Nagy József tehát levonta a tapasztalatokból és keserü csalódásokból a következtetéseket....".

Nagy József most könyvet irt „Politikánk iránytüje a Krisztus kereszt" címen. A könyvben megírta kiábrándulását és megtéréséről kiván magyarázatot adni. „Nagy József — mondja most a szerteküldött ismertető nyomtatvány — a papi lélek kemény őszinteségével és a hibáit belátó keresztény megkapó vallomásával mondja el szúggesztiv erővel megírt szenzációs könyvében mindazt, amire világnézetek és jelszavak feneketlen harcában, a politika és kereszténység kapcsolatáról minden müvelt ember kiváncsi". „Most két esztendő sok-sok kiábrándító tanulság után — folytatja az ismertető — most leborul az örök igazságot jelentő Krisztuskereszt előtt és onnan mondja el az olvasónak közvetlen vallomásában politikai és világnézeti hitvallását.

Minisztertanács

Budapest, ápr. 28. A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, melyen folyó kormányzati ügyeket tárgyaltak, a késő esti órákban ért véget.

Az Apollóban

A táblás házak igazolják

Dr. Kovács István

magyar társadalmi film páratlan nagy sikerét.

PÁGER ANTAL a főszerepben.

Változások a debreceni ref. egyház ügyvitelében az új egyházi törvények értelmében

Az egyházi közigazgatási tisztviselőket is ezután élethossziglan választják meg. — A presbiterium ülése.

A debreceni református egyház presbiteriuma **Uray Sándor** lelkipásztor egyházkerületi főjegyző és dr **Kölcsey Sándor** polgármester főgondnok elnöklésével tegnap délután gyűlést tartott. **Uray Sándor** bibliaolvasása és imája után dr **Juhász Nagy Sándor** főjegyző jelentést tett az adományokról.

Adományok

Sesztina Nagybákay Jenő a saját nevét viselő alapítvány javára újabb 100 pengőt adott. **Kovács Ferenc** és neje **Kovács Juliánna házasságuk 60-ik évfordulója alkalmából** 120 pengőt adakoztak a létesítendő leányárvaház javára. **Jánosfalvy Ferencné**, püspökladányi lakos úrvacsorai célra 25 pengőt, **Torda Lajosné** kenyeret, dr **Balogh Béla** bort adott. Az **esperesi látogatás** alkalmából fuvart adtak **Kölcsey Sándor dr, Balogh Mihály, Óry István, Steinfeld István.** A kultuszminisztérium a leánygimnázium részére 29 sporteszközt ajándékozott 1264 pengő érékben.

Az adományokért a presbiterium köszönetet mondott és az adakozók **nevét aranykönyvbe írják be.** Ugyancsak köszönetet szavaztak azoknak az adakozóknak, akik a Szepes II. számú új tanyai körzet megalakításával kapcsolatban úrasztali felszerelést és egyéb egyházi tárgyakat adtak.

Nemes Sándor presbiter és neje Kun Róza, Kossuth ucca 59. számú házastelek kétharmad részét az egyháznak ajándékozta, nevüket viselő alapítvány céljára. Ez az alapítvány szegény segélyezésre fog szolgálni. Az ajándékot tehermentesen adják át, az adakozók életük végéig haszonélvezeti jogot kapnak. **Az ingatlanrész értéke 24,000 P.** A presbiterium az adakozóknak köszönetet mondott és életükre Isten áldását kéri.

Tudomásul vette a presbiterium, hogy az egyetemi templom felszentelését május 17-ére tüzték ki. A szükséges intézkedéseket a püspök és a rektor együt beszélik meg.

25 éve presbiterek

Az esperes felhívására közlik azoknak a presbitereknek a névsort, akik 25 éve töltik be ezt a tisztséget. Negyedszázados jubileuma van — mint ezt már közöltük **Uray Sándor** lelkipásztornak is. Felmerült az az érdekes gondolat, hogy vannak olyanok is akik Debrecenbe költözésük előtt már presbiterek voltak más egyházközségekben. Megkérdezik az esperest nem kívánja-e ezeknek a névsorát is, hogy ők is elismerő oklevelet kapjanak.

Az egyházi rendszeresített állások megállapítása

Dr **Juhász Nagy Sándor** részletesen ismertette azokat a változtatásokat, melyeke az új egyházi törvény értelmében keresztül kell vinni.

A református egyház zsinata a múlt évben új törvényt hozott, amelyben kimondotta, hogy az egyháznak olyan tisztviselői, akiknek lelkészi képesítésük nincsen, **szintén tagjai lehetnek az Országos Lelkészi Nyugdíj-intézetnek,** ha rendszeresített álláson életfogytiglan vannak alkalmazva. E törvényes intézkedés szükségessé tette a debreceni egyház szervezeti szabályzatának módosítását, mivel **Debrecenben az egyházi tisztviselőket még mindig 6 éves ciklusok szerint választották.** Miután az egyházban nagy előny származik abból, ha közigazgatási tisztviselőit nem kell saját magának nyugdíjjal ellátni, hanem az Országos Nyugdíj-intézetbe beléphetnek, ezért a presbiterium a törvényben kikötött feltételeknek eleget kíván tenni és elhatározta, hogy ezentúl a közigazgatási tisztviselőket is **életfogytiglan választja.**

Megállapította a rendszeresített állások számát is. A jelenlegi 8 állás helyett, — az irodavezetői állás megszüntetésével — **7 állást rendszeresített a presbiterium éspedig jogtanácsosi, számvevői, pénztárnoki, ellenőri, számtiszti, gazdasági gondnoki és irodatisztí állásokat.**

Az elfogadott szabályzat indokolásában kimutatás foglaltatik a debreceni egyház fejlődésére az utolsó békebeli esztendőtől, 1913-tól kezdve eltelt három évtizedről.

A kimutatás szerint 30 év előtt a debreceni egyház szolgálatában 9 lelkész állott, míg jelenleg a lelkészek, (lelkipásztorok, vallásoktatók, segédlelkészek) száma a debreceni egyházközségben 43. Az emelkedés tehát majdnem ötszörös.

Ugyanezen idő alatt a Dóczi intézeti tanárok száma 19-ről 48-ra, a népiskolai tanítók száma 68-ról 98-ra emelkedett.

E nagyarányú fejlődéssel szemben az egyházi **közigazgatási tisztviselők létszáma ugyanezen idő alatt 12-ről 7-re csökkent**, aminek magyarázata az, — hogy ez az új szervezet az egyházra pénzügyileg is kedvezőbb.

A főjegyzői irodában például 1913-ban 5 tisztviselő volt alkalmazva, míg ugyanazt a munkát jelenleg a főjegyző, az irodatiszttel látja el, ami az egyháznak jelentékeny megtakarítást jelent.

Istentiszteletek és temetkezések időpontja

Juhász Nagy Sándor főjegyző jelentette, hogy a templomi istentiszteletek időpontját megváltoztatták, **a délutániakat egy órával hátrább tették.**

Ezzel kapcsolatban dr **Kulcsár Dezső** felszólalt. Kívánatos volna — úgymond — ha az egyház elnöksége megkeresné a temetkezési intézeteket abban a vonatkozásban, hogy **a temetési időpontokat úgy állapítsák meg, hogy a templomi szolgálat idejével összeütközések ne történjenek.** Felveti a gondolatot, nem volna-e helyes, ha a köztemetői ravatalozókat a templomban tartott délutáni istentiszteletek idejére zárva tartanák ? Temetés istentisztelet alatt ne történhessék.

Uray Sándor elnök: Köszönettel tartozunk **Kulcsár Dezső** lelkész úrnak azokért a felvilágosításokért, melyeket itt adott **Valóban javításra van szükség** azonban ezt az ügyet **előkészítés nélkül nem lehet megoldani, tehát a lelkészi testület tárgyalja le előbb.** Az **istentiszteleteket nem annyira a lelkipásztorok szolgálata, mint inkább a kántorok miatt kellett 5 óráról 6-ra tenni, mivel csak három kántor van,** akik között kell a szolgálatot megosztani. Javasolom, kérjük fel Kulcsár lelkész urat, készítsen konkrét javaslatot, melyet előkészítés után majd a presbiterium elé terjesztenek. A sérelmeket majd így lehet kiküszöbölni.

A presbiterium ezt az indítványt egyhangúlag elfogadta.

Az egyházi választónévjegyzék elkészítésére bizottságot alakítottak, elnöke Uray Sándor, tagjai: Balogh Béla, Balogh István, Mocsáry László és dr Erdélyi Sándor.

A Dóczy gimnáziumban új tanszék

Tudomásul vették, hogy a Dóczi leánynevelő intézet igazgató-tanácsa **Tankovics Katalint** testnevelési tanárrá választotta.

A Dóczi leánygimnáziumban a miniszter az új tanszék létesítéséhez hozzájárult és az igazgatótanács kérésére a presbiterium az új tanszéket magyar-német szakcsoportra engedélyezte.

Csökken a református növendékek száma

Figyelemreméltó jelentést terjesztett elő dr **Farkas Pál** lelkipásztor, mint a vallásoktató bizottság elnöke. A vallásoktatók 32 iskolában, 194 osztályban tanítanak, növendékek 3010 fiú, 1983 leány, 715-tel kevesebb mint tavaly. A gazdasági népiskolában, a kereskedelmi tanonc- és a városi tanonciskolában apadt a református növendékek száma. Az állami iskolákba 3034 református gyermek jár.

Vitéz **Nagy Pál** igazgató-tanító megállapította, hogy általában a református növendékek száma nagy apadást mutat. A csökkenésnek nem az az oka, hogy **felállították a 7-ik s 8-ik osztályt.** A református tantestület megállapítása szerint ezekben az osztályokban is fenn áll az apadás. A tantestület az iskolaszék felhívására részletes **elaborátumban mutat rá az elnéptelenedés okaira.** Ez a munka majd a presbiterium elé kerül és erre már most felhívja a figyelmet.

Tudomásul vették, hogy a miniszterium a népiskolák 5—6. osztályaiban **csak 9 hónapi szorgalmi időt engedélyezett.** Ezt az időt azonban teljesen ki fogják használni.

Előléptetett tanítók

Tudomásul vette a presbiterium, hogy **Bodrogközi János,** vitéz **Ury Lajos** és **Papp Gusztáv** tanítók a VII. fizetési osztályba előléptek. **Mester Béla** rendes tanítóvá lépett elő. Örömmel vették tudomásul, hogy **Futó Zoltánt** a tanfelügyelő iskolafelügyelővé nevezte ki. — Tudomásul vették **Kalas Ferenc** lemondását tanítói állásáról.

Teljesítették az iskolaszék kérelmét és **a csapóuccai iskolai körzet nevét Árpád-téri körzetre változtatták.**

Rendes tanítókká választotta a presbiterium ifj. **Futó Andrásné sz. Molnár Anna, Fekete Sándorné sz. Ormós Katalin és Karabélyos Anna** h.-tanítónőket. Valamennyien kiváló tanerők.

A gyűlés **Uray Sándor** imájával ért véget.

AZ ELSÖ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSITÓ TÁRSASÁG
főügynöksége
hivatali helyiségét
Ferenc József-út 59.
szám alá (földszint I. lépcső)
helyezte át

Mikor született Kossuth Lajos?

Beszélgetés Hegyaljai Kiss Gézával Kossuth „elveszett születésnapjáról"

A magyarág ezévben ünnepli Kossuth Lajos születésének *140-ik évfordulóját*, 1802-ben a zemplénmegyei Monokon látta meg a napvilágot a magyar függetlenség lángszavú harcosa.

Születése napját *pontosan nem tudjuk. Egyesek április 27-re teszik* és ezalkalomból már olvashattunk megemlékezéseket a Kossuth-évfordulóról.

Megkérdeztük *Hegyaljai Kiss Gézát*, a neves írót, Kossuth életrajzíróját, mikor született Kossuth Lajos?

— Kossuth születésnapját *egyesek csakugyan április 27-re teszik. Amerikában egy éremre április 27-i dátum került. Ez azonban téves.*

— Volt egy másik dátum is, emellett is kardoskodtak egyesek. Ez a másik dátum *október 18.*

— A valóság azonban az, hogy *a legjobban megfelel Kossuth születése idejének biztos időpontjául szeptember 19-e, amely a köztudatban is él. Ezt fogadta el maga Kossuth Lajos is. Ez a dátum került rá Monokon a szülőházon elhelyezett domborművű emléktáblára is aranyvésettel. Leghelyesebb tehát amellett megmaradni, hogy Kossuth Lajos 1802 szeptember 19-én született.*

— Hogyan történt az, hogy Kossuth születése napját nem tudjuk biztosan? — kérdezzük.

— Úgy, hogy a *zemplénmegyei Tállya község evangélikus lelkészi hivatalának anyakönyve megsemmisült a lelkészi hivatalnak az 1810-es években történt leégésekor.* A későbbi tállyai lelkész, Hajász Pál, akit magam is személyesen ismertem, szélesebb körben levelezést kezdett, hogy Kossuth születési napját megállapíthassa. Kossuth keresztanyját is megkérdezte. *Minden kapott adat amellett bizonyított, hogy Kossuth születését szeptember 19-re kell tenni az 1802. évben.*

— Valószínű, hogy ez év őszén több megemlékezést fogunk olvasni Kossuth 140. éves születési évfordulóján.

— Nem voltak a Kossuth családnak a családi eseményekről valamelyes feljegyzései? — kérdjük.

— Voltak. Kossuth szülei vallásos evangélikus emberek voltak és *a családi bibliában bejegyezték gyermekeik születését.* Az egyetlen fiuét, Lajosét is. De — mint Kosuth maga mondotta. — »*az élet viharaiban« ez a kapcsos régi biblia is elveszett* . . .

Megköszönjük Hegyaljai Kiss Géza felvilágosításait. Mi pedig szívünkben hordjuk Kosuth emlékét, amely egyformán élő az év minden napján s amely ugyanilyen lobogó lánggal fog égni mindaddig, míg e földön magyarok élnek . . .

A hadikölcsönök rendezéséről szóló javaslatot tárgyalja a képviselőház

Szerdán 33 interpelláció előterjesztésére kerül sor

A képviselőház tegnap megkezdte az 1914—18. évi hadikölcsönök rendezéséről szóló javaslat tárgyalását. *Inárcsy Papp* Elemér előadó beszámolt a hadikölcsönök ügyének rendezésében eddig történt kormányintézkedésekről, majd részletesen ismertette a javaslat intézkedéseit.

A vita során *Pajor* Győző Imrédypárti képviselő a javaslat visszavonását indítványozta és azt kívánta, hogy a volt világháború idejéből származó hadikölcsönök ügyét véglegesen zárják le.

Demel Aladár, a kormánypárt vezérszónoka hangoztatta, hogy feltétlenül szükség volt már a javaslat beterjesztésére, amely évtizedek óta fájó sebeket gyógyít be és a magyar állam hitelének megerősítéséhez járul hozzá az, hogy az országgyűlés tárgyalja ezt a kisegzisztenciák százait érintő kérdést. Ez méginkább bizonyítja, hogy mennyire értékelik azt az erkölcsi momentumot, amely a hadikölcsönök ügyének nyugvópontrajutlatásában rejlik. A javaslatot elfogadja.

Tauffer Gábor, a Nyilaskeresztes Párt vezérszónoka sajnálatosnak tartja, hogy elmulasztották a világháborús és a 20-as évek konjunkturális jövedelmeinek vagyondézsmáját, amelyből fedezhették volna a hadikölcsönök kifizetését. Kifogásolja, hogy igen hosszú időre szól a kifizetés. A javaslatot nem fogadja el.

Tusa Gábor, az Erdélyi Párt vezérszónoka örömének adott kifejezést, hogy az erdélyi kistőkések jegyzéseinek átértékelésére is sor kerülhet.

Csorba János, a Független Kisgazdapárt vezérszónoka a javaslatot nem tartja megfelelőnek. Határozati javaslatot nyujtott be, amely a kisjegyzők számára magasabb járulékot kíván juttatni. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután *Bocsáry* Kálmán, a kormánypárt második vezérszónoka szólalt fel. Hangoztatta, hogy *a javaslat 400,000 érdekelt ügyét rendezi.* Véleménye szerint korábban is volt lehetőség a kérdés rendezésére, amikor a háború alatt annyira megnőttek a vagyonok és 1924 után újabb nagy vagyonok keletkeztek. A zsidóknak a vállalatokban lévő részvénytársasági tőkéjüknek egyrészét a hadikölcsönök értékelésére lehetne fordítani. A javaslatot elfogadja.

Csoór Lajos a javaslatot ebben a formában nem tartja célravezetőnek és ellenzi. Mindössze másfélmilliárdot kellene visszafizetni. Leghelyesebb volna nyereménykölcsönnel megoldani a kérdést. A javaslatnak a napirendről való levételét kéri és javasolja, hogy a Ház utasítsa a pénzügyminisztert az újabb javaslat gyors beterjesztésére.

Ezután az elnök napirendi indítványára úgy határozlak, hogy szerdán folytatják a javaslat tárgyalását. A holnapi interpellációs napra bejegyzett 33 interpelláció meghallgatására délután 1 órakor térnek át.

Minden vállalat erkölcsi kötelessége a hadbavonult kereskedő áruellátását biztosítani

A közellátásügyi miniszter felhívással fordult a textilgyárosok és textilnagykereskedők érdekképviseleteihez a hadbavonultak áruellátása ügyében. Minden vállalat erkölcsi kötelességévé teszi, hogy a hadbavonult kereskedők áruellátását biztosítsák. Az ilyen cégeknek áruszállítás iránti megkereséseit egyéb cégek hasonló megkereséseivel szemben előnyben kell részesíteni.

Harc a bolsevista-orvlövészekkel

(A m. kir honvéd haditudósító század közlése.)

A hosszú és keserves tél után végre ide is megérkezett a tavasz s a kisváros girbe-gurbe uccáin ömlik a hólé. A kormos romokra arany napfény csordul. A nagy gyárudvaron honvédeink sütkéreznek a napsütésben. *A fagyos orosz éjszakák hidegében lezajlott kimerítő harcok után jólesik a pihenő.*

Látogatóba jöttünk a századhoz, hogy elbeszélgessünk a honvédekkel. A századparancsnok a nagy szerelőépület előtt üldögél egy kis padon és vidáman cigarettázik.

— *Hat hét óta ez az első igazi pihenőnapunk* — mondja K. főhadnagy, — persze, hogy mindannyian boldogan élvezzük a napsütést! Egyébiránt nem is igen lehetne mozogni, *mert elsüllyednénk az olvadásokozta térdigérő latyakban.* Amíg állt a hó, alig voltunk egy-egy faluban néhány napig. Majdnem minden nap más faluban volt a szállásunk s rendszerint elég változatos és cifra. Hiszen örültünk, ha valahova sikerült bezsúfolódnunk. Másnap azután: előre! *Volt úgy, hogy harmincfokos fagyban, dühöngő hóviharban.*

— Nehéz harcai voltak a századnak? — kérdezzük.

— *Hát voltak meleg napjaink ebben a hidegben.* Általában azonban inkább járőrharcokat folytattunk. Jöjjön csak ide Kövér szakaszvezető! — kiált az udvar másik oldalán foglalatoskodó honvéd felé.

Kövér szakaszvezető katonásan jelentkezik.

— Mondja csak el — biztatja a főhadnagy — hogyan tisztították meg a szélmalom környékét a kóborló vörös katonáktól.

— Úgy volt az kérem, hogy *gyanus mozgolódást vettünk észre a Z. községbeli szélmalomnál.* Rajominal éjszaka megközelítettük a malmot, ahonnan mérgesen tüzeltek ránk, Mégis *sikerült megrohannunk.* Kovács tizedes, meg én értük el először a malmot *s az ablakon át kézigránátot hajítottunk be. Irtózatos ordítást hallottunk, aztán körülfogtuk az épületet. Vagy harminc orosz rejtőzködött benne.* Elfogtuk őket s átadtuk valamennyit a németeknek.

Egyre többen gyülekeznek körénk tiszthelyettesek, tisztesek és legénység. Mindegyikük tud valami érdekes apróságot. Aziránt érdeklődünk, hogy *az ukránok hogy viselkednek.*

— Jó nép volna ez kérem. Szívesen fogadnak bennünket — mondják. — *Újabban még segítenek is az orvlövészek kipusztításában* — teszi hozzá a szolgálatvezető. — Innen negyven kilométerre Á. községben *fegyverrel harcoltak velünk együtt. Megelégelték már ők is a kóborló bandák garázdálkodását.* S egyre jobban rájönnek arra is: milyen vérlázító nyomorgás volt az ő életük a miénkhez képest.

A legénység a körletben rendezkedik. Ez már afféle katonaszokás, hogy két-három napra is úgy rendezkednek be, mintha legalább egy évig ott maradnának. Takarítják az udvart, táblákat szegecselnek a törött ablakok helyére.

— Hogy izlik az ukrajnai katonaélet — fordulunk az egyik kopácsoló legényhez, akiről halljuk, hogy nemrég jött ki.

— Jól. Ha már úgy hozta a sors, hogy itt kell lennem, majdcsak meg leszek én is a többivel együtt. Csak az bosszant, hogy azoknak egyrésze, akik erről a bolseviki paradicsomról olyan sok szépet meséltek, talán még mindig otthon vannak és lehet, hogy titokban még most is hívei. Azt szeretném csak, ha a szomszédom, a Vucsenyik cserepes itt lenne, mert ilt a vörösöknél megtanult volna éhbérért dolgozni. Akkor nem szájalna annyit arról, amit még nem is látott.

— Hát az élelmezés milyen — kérdezzük az egyik sepregető honvédtől.

— *Nincs hiányunk semmiben, csak a télen a cigarettánk volt kevés.* Néha kifogytunk belőle, mert nem tudtunk eleget magunkkal hozni az élőtől.

Élő-nak nevezik a katonák az élelmező oszlopot, amely az egyes alakulatoknak előreszállítja a szükséges élelmiszer- és dohánymennyiséget.

— *Nincs is itt semmiben hiányunk* — hajtogatják az emberek. — Csak az idő tavaszodjon ki, hogy végezni lehessen a vörösökkel s utána újra láthassuk családjainkat.

Kegyetlenül vad tél és sok kemény harc van ezeknek a fiuknak a háta mögött. De az első tavaszi napsütésre elfelejtették mindazt, amit átkinlódtak. Vidáman fütyörésznek, tréfálkoznak egymással.

Magyarok . . .

Budapesten elütötte a villamos Szomjas Lajos nyug. belügyi államtitkárt és feleségét

Tegnap délben Budapesten súlyos természetű kettős gázolás történt a Vígszínház előtt. Az 5-ös villamos, amely még a megálló előtt sebesen robogott, **elgázolt egy idős urat és egy vele karonfogva haladó jólöltözött hölgyet.** Egyes szemtanuk szerint nem figyeltek a közeledő villamosra, mások szerint a villamos vezetője csengetett, de nem lassított eléggé. A gázolás két súlyos sérültje, mint kiderült, **Szomjas Lajos 64 éves nyugalmazott belügyi államtitkár és felesége.** Szomjas Lajosné sérült meg súlyosabban: a helyszínre érkezett mentők agyrázkódás tüneteivel vitték a Pajor-szanatóriumba. Odavitték Szomjas Lajost, aki súlyosabb horzsolásokat szenvedett.

Debreceni színész kalandos útja a Csokonai színháztól az idegenlégióig

Néhány évvel ezelőtt Horváth Árpád társulatának fiatal, siheder színésze volt *Székely* András, egy dúsgazdag fővárosi építési vállalkozó fia. A tehetséges fiatal művésznek nagy sikere volt epizódszerepekben. De feltűnést kellett Debrecenben rendkívüli elegánciájával, saját autójával is . . .

Aztán a tehetséges színész a Horváth-társulat debreceni szezonjának befejezése után elment Debrecenből és azután még azt hallottuk felőle, hogy Szegedre szerződött Sziklay társulatához. Ettől az időtől kezdve azonban *nyomaveszett*, míg most az egyik fővárosi képes magazin hasábjain találkoztunk nevével és megtudtuk, hogy Székely András, a Csokonai Színház négy év előtti művésze azóta megjárta az idegenlégiót is. *Egy idegenlégiós film kapcsán* kérdezték meg Székely Andrást, hogy mit szól ezekhez a filmekhez?

— Nagyon szépek — mondotta az egykori színész. — Ha a filmen egy kicsit *idealizálják is a légiót, azért mégis sok-sok kedves emléket idézett fel bennem. Hiszen nem régen még én is közibük tartoztam.*

Ezután Székely András elmesélte kalandokban gazdag multját a debreceni Csokonai Színháztól a *marseillei idegenlégiós kaszárnyáig.*

— Néhány évvel ezelőtt még Horváth Árpád debreceni társulatának tagja voltam — mondotta. Júniusban vége volt az idénynek és én *kimentem Párisba tanulmányútra.* Itt egyik barátom azzal fogadott, hogy van ott egy repülőtiszti tanfolyam, ahol nyolc hónap alatt pilótatiszt lehetek. Jelentkeztem és a jelentkezésnél kiderült, hogy *előbb háromhónapos légiós kiképzésen kell átesnem.* Ebbe is belementem. *A harmadik leckeóra után aztán kitört a háború, a tanfolyam feloszlott, én azonban végérvényesen légionista lettem.* Sikkasztás, csalás, lopás, gyilkolás és szerelmi bánat nélkül. Sőt, még csak rangrejtve szaladgáló orosz nagyherceg vagy detronizált exkirály sem voltam. Mert így is lehet ott. A légiósregényekben természetesen egészen másképpen van. Rengeteg légiósregényt olvastam. Édesapám küldte mindig utánam. Az ottani magyarokkal együtt sokat mulattunk a »hazai szakértők« nagyképűségein. Természetesen ott is vannak nehéz feladatok, kemény megpróbáltatások — ezek viszont nem szerepelnek ezekben a regényekben. A levés szaharianóknál harcoltunk, ami ott olyan előkelő fegyvernem, mint Magyarországon a »kék huszár« volt. *Az idegenlégióban sok magyarral találkoztam, majdnem minden peletonban van 3—4 magyar. Egyik őrmesterem például Ecsedi Csapó Ferenc volt. Ugyancsak ebben a században szolgált Struhl Bandi is, a debreceni Arany Bika szálló volt titkárja.*

— Most pedig nagyon boldog vagyok, hogy itthon lehetek — fejezte be elbeszélését a volt debreceni színész. — Mint színész indultam el és mint a légió brigader-chefje jöttem haza. Ami a kettő között volt, azt megpróbálom egy »eredeti« légiósregényben megírni.

Székely Andrásnak jó ismerőse volt a vitéz Jakabffy-társulat két kiváló művésze D. *Kovács* József és *Szokoly* Gyula is. Elmeséljük nekik Székely András légiósкalandját.

— Igen, *ezt mi is hallottuk* — mondották. — Bandi kedves vidám, bohém fiú volt. Mint színész is ügyesnek, tehetségesnek bizonyult, de volt benne valami örökös keresés, valami mindig új után való vágyakozás, úgy, hogy *amikor hallottuk, hogy Marseilleben van, az idegenlégiós kaszárnyában, cseppet sem lepődtünk meg . . .*

Székely András azonban visszatért és nincs kizárva, hogy rövidesen ismét a színpadon látjuk viszont. Esetleg éppen a Csokonai Színházban valami remek, nagyszerűen színpadra vitt epizódfigurában. Olyan kicsi a világ és vissza sem hosszabb az út, mint volt a Csokonai Színháztól az idegenlégióig.

A női munkaszolgálat vezetőképző tanfolyamának megnyitása

Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Önkéntes Nemzeti Munkaszolgálatának vezetőképző tanfolyama vasárnap ünnepélyes keretek között megnyílt. A tanfolyamon 43 vezetőjelölt jelent meg, akiket vitéz **Szinay Béla** ny. á. altábornagy, főparancsnok meleg szavakkal köszöntött. Megemlékezett a munkaszolgálat immár 5 éves multjáról, majd felhívta őket azoknak a vezetői értékeknek önmagukban való kiformálására, amelyek szolgálatuk ellátása során elkerülhetetlenek. Ha valamelyik nép — mondotta többek között — meg akar élni az idők viha-

Holnap 30-án reggel 8 órakor megkezdjük árusításunkat új üzethelyiségünkben:

József kir. herceg-utca 11. szám alatt

CSILLAG TESTVÉREK

ráiban, akkor először is erkölcsi értékekre van szüksége. Nem mondom, hogy az ég felhőtlen, de csupán bárányfelhők azok, amelyek az ősmagyar sors képességeiben rejlő erőben biztosan elsimulnak.

Ezek után **Fúris Ida** a munkaszolgálatosok nevében köszönetet fejezte ki és ígéretet tett a jövőre nézve.

Serédi hercegprímás felhívása a vadházasságok elhárítására

Serédi Jusztinián biboros hercegprímás úgy értesült, hogy *a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat költségei miatt némely helyen növekszik a vadházasságok száma.* Mivel e nehézségeken a jegyesek támogatásával, vagy tanácsadással a legtöbbször lehet segíteni, éppen ezért felhívja a papságot, hogy ilyen esetekben *a Caritas, vagy más forrásból nyujtott segélyekkel legyenek a szükséges kiadások fedezésével a szegény jegyesek segítségére.*

Svájcon keresztül szökött Giraud francia tábornok

Bern, április 28. (Német TI.) Mint hivatalosan jelentik, Giraud francia tábornoknak, aki röviddel ezelőtt szökött meg a königsteini hadifogságból, **sikerült április 21-én más néven Svájcba utaznia. Amikor itt személyazonosságát megállapították, engedélyt adtak neki arra, hogy továbbfolytassa útját.** Giraud április 25-én elhagyta Svájcot.

Zendülés Szíriában a szenegáli katonák között

Szíriából érkezett jelentések szerint degaulleista csapatok, főleg a szenegáliak között súlyos nyugtalanság ütötte fel a fejét. *A szenegáliak meggyilkoltak nagyobb számú, mintegy 40 degaulleista tisztet.* A zendülésre az adott okot, hogy a szenegáliak kisebb zsoldot kapnak, mint az újonnan érkezett délafrikai csapatok. (MTI)

Zimányi Gyula piarista rendfőnök Debrecenben

Zimányi Gyula, a piarista rend magyarországi főnöke Debrecenbe érkezett.

A piarista gimnázium ifjúsága tegnap délben köszöntötte a rendfőnököt, a gimnázium udvarán felsorakozott osztályok előtt *Szentandrássy* Tibor VIII. o. t,, az önképzőkör elnöke mondott üdvözlőszavakat, majd az énekkar énekelt népdalokat.

Zimányi Gyula közvetlenhangú beszédében válaszolt az ünneplésre. Visszaemlékezett arra az időre, amikor piarista lett s vágya az volt, hogy Debrecenbe kerülhessen. Vágya nem teljesült, mert máshova rendelték s most csak mint a rend főnöke tudott eljönni Debrecenbe. Mint rendfőnök fokozottabban viseli gondját a debreceni társháznak és örömmel látja, hogy a *debreceni piarista diákok hallatnak magukról. Példakép állította oda a fiuk elé a Budapesten bajnokságot szerzett vívókat* és további kötelességteljesítésre buzdította őket.

A rendfőnököt meleghangú beszéde után a diákság meleg ünneplésben részesítette.

Idegrohamában a fogasra felakasztotta magát egy debreceni cipészmester

Megdöbbentő módon vetett véget életének **Kardos Imre 33 éves cipészmester, Nyil u. 119. sz. alatti lakos.** Kardos az utóbbi időben ideges rosszkedvűségben szenvedett, egyre gyakrabban hangoztatta hozzátartozói előtt, hogy nem érdemes élni.

Tegnap délután kihasználva az alkalmat, hogy hozzátartozói rövid időre eltávoztak hazulról, Kardos Imre **idegrohamában véget vetett életének.** A szerencsétlen ember nadrágszíjával a fogasra akasztotta fel magát. **Mire hozzátartozói hazaérkeztek már halott volt.** Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre és kétséget kizáróan megállapította, hogy öngyilkosság történt. Kardos holttestét a törvényszéki boncztani intézetbe szállították.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata április 25-én reggel 8-tól, május 2-án reggel 8 óráig: „Aranangyal“ Piac u. 50., telefon: 24-53 — „Reménység“ Csapó u. 22., telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés“ Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Sas“ Hatvan u. 66. telefon: 11-93.

Van-e?

Szőke hajad, göndör hajad
Van-e aki megsimítsa néked?
Van-e aki úgy becézzen,
Igaz szívvel csókolgasson téged?
Van-e aki megkérdezze,
Nem fáj-e a lelked
És hogyha fáj, van-e aki
Vigasztaljon téged?

Ha nem lesz, ki csókkal várjon,
Vigasztaljon téged,
Gyere hozzám, tárt karokkal
Visszavárlak régen.
Elsírod a bánatodat,
Meghallgatlak csöndben
És ha nem fáj már a szíved,
Forró csókban ölelkezzünk össze.

Kókainé Gizella.

— **Dr Lindenberger János prépost-plébános** tegnap délután a Szent Anna templomot megtöltő nagyközönség előtt ismertette a templom értékeit a népművelési bizottság ismertető előadássorozatában, Dr Lindenberger János mindvégig érdekesen szólott a kétszázéves jubileumához közeledő templom művészi értékeiről.

— **Guhr német vezérőrnagy a török hadsereg meghívására Ankarába érkezett.** Guhr vezérőrnagy a világháborúban a kaukázusi arcvonalon egy török hadosztály parancsnoka volt.

— **Közellátási értekezlet volt a vármegyeházán** Szilassy László főispán elnöklésével. Az értekezleten megjelentek a vármegyei városok polgármesterei és közellátási előadói. Az értekezleten fontos közélelmezési kérdések kerültek megbeszélésre.

— **Változás a debreceni háziipari felügyelőség vezetésében.** Az iparügyi miniszter Török Ernő m. kir. háziipari felügyelőt Debrecenből Szombathelyre helyezte át. Ugyanakkor Wappler Gusztáv m. kir. háziipari főfelügyelőt Szombathelyről Debrecenbe helyezte és megbízta a debreceni kerületi háziipari felügyelőség vezetésével.

— **Pécsett szobrot állítottak Boldog Margitnak,** az Árpád-ház liliomos királyleánya születésének 800 éves évfordulójára. A szobrot Bársony György készítette.

— **Unitárius napok Budapesten.** A magyarországi unitárius egyház, amelynek leginkább Erdélyben vannak nagyobb tömegekben hívei, április 29-től május 3-ig konferenciát rendez Budapesten. Tudományos előadások, kegyeletes ünnepségek, műsoros estek és vallásos templomi ünnepélyek lesznek ez alkalomból a fővárosban.

— **Balogh Jenő nyug. igazságügyminiszter** tíz esztendeje világi elnöke a Református Egyetemes Konventnek. A református világ meleg szeretettel fordul népszerű vezetője felé és az évfordulón további munkabírást kíván neki.

— **A képviselőház és a felsőház külügyi bizottsága május 6-án ülést tart** és ezen meghallgatják a miniszterelnök mint külügyminiszter tájékoztatóját a külpolitikai helyzetről.

— **A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Színházi Kamara és a Filmkamara megszervezésének előmunkálataira** Ciffra András közalapítványi kir. ügyészt május 1-től miniszteri biztossá kinevezte.

A nullásliszt fejadag leszállítása

Értesítem a közönséget, hogy a m. kir. közellátási miniszter április hó 27-én kelt rendeletével az ország egész területére nézve május hó elsejétől kezdődőleg a nullás liszt, illetve száraz tészta fejadagot havonként és személyenként 160 dekában állapította meg. Ehhez képest a finom lisztjegy 505. számú és következő szelvényeire egyenként negyven deka nullás lisztet, vagy 40 deka száraz tésztát szabad kiszolgáltatni.

Felhívom a liszteltátással megbízott fűszerkereskedőket és szatócsokat, hogy az április hó 30-án estig beváltott finom lisztjegyekkel május 1-én délelőtt és délután és május 2-án délelőtt 12 óráig valamennyien számoljanak el.

A vendéglátó iparosok a tészta váltójegyekkel április hó 30-án, csütörtökön délután kötelesek elszámolni.

A vendéglátó iparosok a jövőben az elszámolásra benyujtott finom lisztváltójegyeket (tésztajegyek) ellenében 20 százalékkal kevesebb finom lisztet kapnak, mint amennyi a tésztajegyek súlyra átszámított mennyisége után jár.

Polgármester.

Csikótelepet létesítenek a Hortobágyon, ahol 360 csikót akarnak nevelni

Lókiállítást rendeznek Debrecenben

A Gazdasági Egyesület lótenyésztési szakosztálya megtartotta alakuló ülését, melyen a megnyitót **Polgáry István** mondotta. Utalt arra, hogy Debrecennek meg kell tartani a vezető szerepét a Tiszántúlon, sőt olyan eredményt kell elérni a lótenyésztés terén, hogy arra felfigyeljen az ország minden lótenyésztője. A tisztikar megválasztása során elnök lett **Polgáry András**, társelnök a város mindenkori polgármestere vagy annak helyettese. Második elnök **Jóna János**.

A lótenyésztési intéző bizottságba a tíz hivatalos tagon kívül a következőket választották meg: **Lovas László, Kertész László, Mike János, Vértessy János**, dr **Rickl László**, ifj. **Csobaji Károly**, ifj. **Kertész István, Zöld János, Balogh Sándor, Diószeghy István, Tóth László, Arany János, Nyilas Ferenc, Tiszai Imre.** Az intéző bizottság rendes tagja még **Polgáry István,** a Gazdasági Egyesület elnöke.

Egyhangúlag választották meg ügyvezető igazgatónak dr **Veress Gézát,** Debrecen város gazdasági tanácsnokát.

A megalakult bizottság tárgyalta az ez évben rendezendő lókiállítás és díjazás kérdését is. Az országos kiállítást a hortobágyi intéző bizottság 70. évfordulóján tartják meg. A kiállítás és díjazás költségeire a földművelésügyi minisztériumtól 5000 pengőt kérnek és annak jóváhagyását, hogy a Hortobágyon legelésző 500 csikó után a fűbért mint segélyt térítsék vissza.

Elhatározták, hogy csikótelepet is létesítenek, hasonlóan a bikatelephez. A terv szerint 360 csikót nevelnének a telepen. Az előzetes költségekre 20.000 pengőt irányoztak elő. A csikótelep helyét később a helyszínen jelölik ki.

A lótenyésztési szakosztályba tagokul minden gazda beléphet és a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában jelentkezhet.

* **Simai Magda** gyorsíró iskolájában május elsején új tanfolyam kezdődik, Piac ucca 73. Vidékieknek vasúti kedvezmény, államvizsga, helyesírástanítás

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma délután 6 órakor az egyházrész gyülekezeti termében, (Révész-tér 2) összejövetelt tart.

— **Hetedik „születésnapját“ ünnepli Guidonia olasz repülőváros,** mely Róma közelében fekszik és nevét Alessandro Guidoni olasz repülőtábornoktól kapta, aki 1923-ban egy új ejtőernyőmodell kipróbálása közben halálos szerencsétlenség áldozata lett.

— **Felkapta szarvára Biharkeresztes Maxi nevű bikája Daróczi Sándor gazdasági cselédet** és átszúrta az oldallát. Daróczit kórházba szállították. Állapota nem súlyos.

— **Elítélték a debreceni törvényszéken csalás miatt** Varga Imre hajdúböszörményi munkást, aki Menyhárt Gézának eladta a más földjén lévő kéthold as tengeritermést 180 pengőért. Azt mondotta, hogy a tengeritermés az övé, kell sürgősen a pénz, nem tudja megvárni, míg beérik a tengeri és letörheti, eladja úgy, ahogy most van. A bíróság a csalót elítélte kélhónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— **Szétverte vadházastársa és anyja fejét kapával egy kömlői földműves.** Egy kölcsönbe adott összeg megadása körül összeszólalkozott Oláh János gazdálkodó és Szabó Anna vadházastársa. A vitába beleszólt Szabó Anna anyja is. Egyre jobban elfajult a dolog, végül Oláh kapát ragadott és a két nőre támadt. A felismerhetetlenségig szétverte fejüket.

— **Toklóban nagy ünnepség keretében díszkardot nyujtottak át a német, olasz,** és thaiföldi nagyköveteknek. A díszkardot Biancheri altábornagy és Messe, valamint Manza tábornokok kapják.

— **A nemzetközi Vöröskereszt bizottsága** élelmiszerekkel tele török hajót küldött Görögországba a nép segítségére.

— **Bulgáriában heti húsz deka a hús feladagja.** A hús vásárhási könyvre kapható. A húsatlan napok száma négy.

— **Pozsonyban 25.652 tagja van a Magyar Pártnak,** amint ezt a párt legutóbbi ülésén a párttitkár megállapította.

— **Most készült el a tizenegyedik háromemeletes társasház Pécsett.** Érdekességük, hogy mindegyikük negyven egy szoba, hallos modern garzonlakást foglal magában.

— **Két asszonyt halálra gázolt a vonat.** Dobos Ákos MÁV apagyi állomásellátjáró jelentette a nyíregyházi kir. ügyészségnek, hogy 8 óra 15 perckor Napkor és Apagy állomások között kettős halálos gázolás történt. A 142. és 143. jelzőoszlopoknál történt a szerencsétlenség. Eddig még meg nem állapított körülmények között a személyvonat két ismeretlen asszonyt halálra gázolt. A kettős gázolás ügyében a csendőrség széleskörű nyomozást indított. Elsősorban a halálos szerencsétlenség két áldozatának személyazonosságát szeretnék megállapítani s a gázolás körülményeit tisztázni. Hogyan került a két asszony a sínekre s a vonatvezető miért nem vette észre a sínek között haladó két asszonyt?

Régi áruk Régi áron

Aszmann

úridivat üzletében

Családi értesítések:

PELLES JÁNOS
vasúti üzemi altiszt leányát, (Debrecen), eljegyezte
TÖRÖK SÁNDOR
m. kir. továbbszolgáló rep. szkv. (Baja).

A Trikolor szervezeteket megszüntették

Értesülésünk szerint a Trikolor-ügyben a Baross Szövetség a Trikolor Szövetség további szervezését megszüntette. Közölte, hogy a Baross Szövetségnek mindig fontos problémája volt, hogy tagjainak áruellátását minél tökéletesebben biztosítsa, ezért igyekezett mindent elkövetni, hogy a kereskedőket áruhoz juttassa. Azonban nagy ellenzék fogadta a Trikolor Szövetkezetnek a felállítását. Éppen ezért az Országos Vezetőség nem veszélyeztethette a Baross Tábor egységét és így a Trikolor további szervezését beszüntette. Reméljük, hogy ezzel teljes megnyugvás tölt el minden kereskedőt.

Szövetséghe tömörülnek a magyar parasztszármazású értelmiségiek

Dr **Péter Ernő** OKH főtisztviselő, dr **Szabados Mihály,** a hazatelepítési kormánybiztosság előadója és dr **Dániel Áron,** a Magyar Sajtókamara főügyésze kezdeményezésére megalapítják a magyar parasztszármazású értelmiségiek érdekvédelmi szervét.

A szövetség tagja lehet minden büntetlen előéletű mindkét nembeli magyar állampolgár, akinek főiskolai, vagy középiskolai végzettsége van s akinek apja és anyja magyar paraszt, akinek vagy az apja, vagy az anyja parasztszármazású. A szövetség programjába tartozik, hogy minden tehetséges parasztgyermeknek kellő kiiskolázhatás után fel kell szívódnia a középosztályba. Ne maradjon a magyar föld egyetlen gyermeke sem iskola nélkül. Míg az ország lakosságának 50 százalékát alkotja a paraszti népréteg, addig gyermekei a gimnáziumi tanulók számában csak 5.57 százalékkal szerepelnek. A szövetség egészséges utánpótlást kíván nevelni a parasztságból.

— **A gyomor- és bélcsatorna alapos kitisztítására** igyunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy pohár természetes **„Ferenc József“** keserűvizet, mert ez gyorsan és biztosan takarítja ki az emésztés salakkal telt útjait és az egész anyagcserét elómozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— **Propagandát indított a brit kormány — a rövid hajviselet érdekében a** hadiiparnál alkalmazott és az angol véderőbe beosztott nők között. A hosszú haj ugyanis a szolgálatnál hátrányos és amellett fertőző betegségek terjesztésére is alkalmas.

— **34 unoka, 14 dédunoka gyászolja.** Bibliai korában hunyt el Derecskén özv. Hegedűs Károlyné Csorvási Zsófia, 87 éves volt, hogy nemes lelkét visszaadta Teremtőjének. A magyar gazdálkodócsalád tisztes nevű asszonyát a gyermekein kívül 34 unoka, 14 dédunoka siratta. Az unokák közül kilencen katonák. A zsúfolásig megtelt templomi gyülekezet előtt Vadon Béla leukipásztor mondott gyászbeszédet és szívig ható imát.

— **Kétezerszázkét rendbeli csalással vádolt grafológus és fogházőr harca a tárgyalóteremben.** Brandstaedter Károly grafológus sokszorosított íráselemzéseivel elárasztotta az elmúlt években az országot. 2102 csalással vadoltan állott a kecskeméti törvényszék előtt. A tárgyaláson idegrohamot kapott, kicsavarta a fogházőr kezéből a puskát és csak izgalmas küzdelem után sikerült a hallgatóságnak, bírónak és fogházőröknek lefegyverezni a a dühöngőt. A bíróság háromhavi fogházra ítélte.

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este: **Valahol Lengyelországban.** Filléres helyárak.

Csütörtökön este: **Viharos szerelem.** Nagy operettsiker, Budapesttel egyidőben.

Pénteken este: **Három a kislány.** Pataky Kálmán vendégjátéka.

Cigányszerelem

Lehár nagysikerű operettjét, kitünő előadásban újította fel a vitéz Jakabffy társulat. Vitéz **Jakabffy Dezső** rendezése színes, ötletes, művészi. Szinpadképei mozgalmasak, a kórus is jó. D **Kovács József** tisztán szárnyaló, pompás hangjával, remek, nüanszokig kidolgozott alakításával egyik legtökéletesebb művészi teljesítményét nyujtja, Józsi cigány szerepében. **Kovács Irén** finom bájjal, egyéni elgondolásban viszi szinpadra Zoryka alakját. Hangja kristálytisztán csengett, csaknem minden éneksz**á**mát meg kellett ismételnie. A kitünő fiatal művésznő egycsapásra a közönség kedvence lett. **Antal Ila** fölényes játékkultúrája, finom, bensőséges művészete, gyönyörü hangja kitünően érvényesült. **Márkus Lajos** passziv szerepéből is ragyogó alakítást formált. **Szokoly Gyula** Kajetánja tele eredeti ötlettel, remek humorral, boszorkányosan ügyes táncokkal. Mindentekintetben méltó partnere a temperamentumos kitünő **Földessy Lilla, Lendvay Lajos,** ez a sokoldalú, nagyszerű színész groteszk komikumával aranyozta be Dragitin alakját. Kifogástalant nyujtott **Katona Emmy** és jól egészitette ki az együttest: **Rogoz, Zádory, Erdélyi, Fest Vidor** karnagy a tőle megszokott fölényes biztonsággal vezényelte a zenekart, maradéktalanul kifejezésre juttatta Lehár-muzsika szépségeit. A közönség rendkivül lelkesen, melegen fogadta az előadást és többször vasfüggöny elé tapsolta a kitünő szereplőket, akiknek sorában meg kell emlékeznünk két remek gyermekszínészről: az enni valóan bájos **Döme Marikáról** és **Imréről.**

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Szerdán este filléres helyárakkal **Valahol Lengyelországban.** Csütörtökön este a legnagyobb operettsiker, Budapesttel egyidőben a **Viharos szerelem.**

Pénteken Pataky Kálmán vendégjátéka a **Három a kislány**-ban. A nagy érdeklődésre tekintettel az előjegyzett jegyeket kéri csütörtök délig kiváltani a színház pénztára.

— **Házitorna közben kulcsontörést szenvedett** Bakóczy Lajos 19 éves vaskereskedősegéd, aki Rakovszky ucca 31 számú lakásán a széken kézállást végzett s lezuhanva súlyosan megsérült. A mentők a sebészeti klinikára szállitották, ahol törött testrészét gipszbe helyezték.

— **Pályázati hirdetmények a hivatalos lapban.** Nagybánya sz. kir. városnál egy általános mérnöki (nem gépészeti) állásra s ugyanott a város mellé rendelt belügyminiszteri számvevőségnél betöltendő egy segédnyilvántartói állásra, Csongrád megyei városnál üresedésben levő árvaszéki jegyzői állásra, a borsodvármegyei Erzsébet-közkórháznál megüresedett elmeosztályi főápoló-szakaltiszti állásra, Baja thj. városnál fogyasztási adóhivatali ellenőri, három irodasegédtiszti, kezelői és díjnoki állásokra, Jászberény városnál 2 díjnoki állásra, a dohányjövedéki központi igazgatóságnál hat gyakornoki állásra kiirt pályázatok.

— **Kétheti fogházat kapott, mert a közellátás elől elvont 110 mázsa burgonyát.** Dorogházi Ferenc nyirpazonyi lakos a közellátás céljaira lefoglalt készletét, 110 mázsa burgonyát elvont az igénybevételtől, ezáltal veszélyeztette a közellátás nemzeti érdekeit. Büntető eljárás indult Dorogházi Ferenc ellen, akinek ügyét a nyiregyházi törvényszék uzsorabirósága tárgyalta. A tárgyaláson a vádlott beismerte tettét, azzal védekezett, hogy szegénysége vitte a törvénytelen cselekedetre. A bíróság kétheti fogházra itélte. Az itélet jogerős.

Hangulatos tavaszi este a villamoson, avagy miből lesz a pótkocsi

A sötétedő tavaszi estében a várakozás álláspontjára kellett helyezkedniök azoknak, akik villamosra vártak az erdő felől. A villamos ugyanis nem jött. Csak ment. Kifelé az erdő felé szabályos, nyugodt és kimért mozdulatokkal haladtak a sárga villamosok. Befelé azonban? Mintha elvágták volna...

A higgadt, fegyelmezett emberek azonban vártak. S türelmük megteremte a soros villamost. Sőt, mintha ragaszkodó kitartásukat akarta volna jutalmazni, igen érdekes természeti tüneményként jelentkezett...

Páros villamos jött. Pótkocsival. A pótkocsi azonban nem volt más, mint egy rendes vezetésre és nem vezettetésre hivatott kocsi, éppolyan mint többi társa. A természetellenesség már az előbbi mondatban mondottakban rejlett. Magyarázata pedig az az egyiptomi sötétség volt, amely ebben a kocsiban terjengett.

Kiégett a bizositéka a derék kocsinak s a másik szolgálatkész és kartársi szeretettől áthatott kocsinak kellett segitségül sietnie és vontatókötélre venni megsérült társát.

Az utasok megható emberi együttesben ültek a halk sötétségben, amely boldog békeidők elsötétitettségét idézte fel a szemlélőben. Valahogy közelebb kerültek az emberek. Különösen a szerelmespárok....

A szenvedő fél, a teremtésben vesztes csak a pótkocsivá vedlett kocsi „vezetője" volt. Megható ragaszkodással fogta a póthajó kormányrúdját, de a széles tengerekhez szokott szeme nem látott mást, csak az előző kocsi piros lámpáját....

Karzatról az ülésterembe...

Budapest, ápr. 28. A képviselőház keddi ülésén Csoór Lajos beszéde közben *különös epizód zajlott le.* A szélsőbaloldalon egyik nyilas képviselő észrevette, hogy az emeleti karzalon a hallgatóság soraiban *egy ismerőse* tartózkodik, Beszélni akart vele s *intett neki, hogy jöjjön le hozzá.* Az idegen férfi szószerint vette a hívást és *lement az ülésterembe,* ahová csak képviselők és háztisztviselők léphetnek be s a padsorok között előrehaladt az ott ülő képviselő felé.

Természetesen azonnal észrevették, hogy idegen tartózkodik a teremben. A Ház tisztviselői a padsorok között *megállitották és kiküldték a teremből az idegent.*

Törs Tibor elnök a jelenet után a következőket enunciálta:

— Az előbb a képviselőház ülésermébe bejutott egy kivülálló, aki nem tagja a Háznak. *Ez az eset a Ház méltóságát sérti.* Kérem a képviselő urakat, hogy *a jövőben ne érintkezzenek a karzattal és ne adjanak alkalmat hasonló eset megismétlődésére.*

Egyévi börtönre ítéltek egy volt hajdúböszörményi terménykereskedőt sikkasztások miatt

A debreceni törvényszék most vonta kérdőre *Eisenberger* Zoltánné volt hajdúböszörményi terménykereskedőt, aki ellen sikkasztások és csalások miatt emeltek vádat. Eisenberger Zoltánné ellen 12 sikkasztás, 4 csalás és 1 hitelezési csalás miatt indult eljárás. A vád szerint hajdúböszörményi gazdáktól búzát, tengerit vett át, de nem fizetett érte, a terményeket eladta, az árával nem számolt el.

Dr. *Csajághy Sebestyén* György törvényszéki bíró előtt Eisenberger Zoltánné beismerte, hogy tőzsdézett és néha nem volt pénze a követelések kiegyenlitésére. A bíróság sok tanut kérdezett meg ebben az ügyben.

A bizonyitási eljárás befejezése után a bíróság bünösnek mondotta ki Eisenberger Zoltánnét és elitélte egyévi börtönre. Eisenberger Zoltánné, akit Budapesten tartóztattak le két héttel ezelőtt, kérte, hogy helyezzék szabadlábra. Kérését a bíróság teljesitette és szabadlábon hagyja a jogerős ítéletig.

— **Ujból reng a föld Romániában.** A Vrancea-hegységben földrengés volt, amelyet a bukaresti földrengésjelző állomás is megérzett.

GYÁSZROVAT

polgár Nagy Ferenc gazdálkodó, 41 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a dísz-ravatalozó teremből, ugyanaznap átszállitott édesapja hamvai mellé. Lakás Péterfia dülő 30. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Szathmáry Sámuelné Vértessy Erzsébet 92 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 11 órakor lesz a 2. A) ravatalozó teremből. Lakás: Szalkai u. 10. Gebauer-cég rendezi.

Tóth József ny. rendőrfőtörzsőrmester 50 éves korában elhunyt. Temetése ma 5 órakor lesz a hármas ravatalozó teremből. Lakás: Oláh Károly u. 38. sz. Gebauer-cég rendezi.

Szántó Istvánné 28 éves. Temetése szerdán négy órakor lesz az alagsorból, református szertartással. Csurka temetkezés rendezésében.

Kardos Imre cipészmester temetése csütörtökön négy órakor lesz a hármas teremből, református szertartással. Lakásunk: Nyil ucca 119. Csurka temetkezés rendezésében.

Hegedűs Ilona 16 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozó teremből. Dankó temetkezés.

Malagambista-láz Bukarestben

Bukarest, ápr. 28. (TP) Egy idő óta Bukarestet sajátos szenzáció ragadta magával, amit malagambista-láznak nevezhetünk. Malagamba egy általánosan ismert jazz-zeneszerző a román fővárosban, ahol zenekart vezényelt s ebben a zenekarban maga is fúvós hangszeren játszik. Malagamba egy csomó fiatalembernek, akik szüleik vagyonából életüket a bár, mozi, korzó és a tánctermek között osziják meg, eszményképévé vált. Ezek a könnyelmű fiatalemberek egy újfajta szektát alakitottak, *amelynek hívei hipermodern ruházatban jelennek meg mindenütt. Feltűnően hosszú zakkó kabátban, gigerli nadrágban, vastagtalpú széles cipőben, fehér gyapjúharisnyában és széleskarimájú Wildwest-kalapban jelennek meg a nyilvánosság előtt.* A sajtó hevesen kezdte ostromolni ezeket az ifjú semmirekelőket, akik ahelyett, hogy a frontra mennének, a napot lopják. A közvélemény helyeselte a sajtó támadásait és amikor a malagambisták nem térve észre, újból megjelentek a korzón, kifütyölték őket. Magát Malagambát, aki különc híveitől a lehetőség szerint iparkodott elkülönülni, *az uccán megtámadták és tettleg inzultálták.* Bukarest társadalmi életében igen élénk harc kerekedett a malagambisták körül. A többség ellenük van, de akadnak elferdült izlésű emberek, akik védelmükbe veszik a naplopókat. A rendőrségnek is többször közbe kellett lépni a malagambisták ellen kerekedett viharos tüntetések alkalmával. Most azután egy »*Antimalagambista egyesület*« alakult, amelynek vezetője egy ismert bukaresti énekes. Egy ujság már azt is követeli, hogy a malagambista szekta tagjait, ezeket az élősködő mihasznákat küldjék munkatáborba, hogy ott megtanulják a becsületes munka komolyságát.

— **Toklóban ötszáz repülőgéppel** nagy légi parádét mutattak be. A repülők hódolatukat mutatták be az elesett hősök emlékére emelt templom felett.

— **Áruhiány miatt az angol városokban** az áruházaknak már mintegy 30 százaléka bezárt és a nyár végéig újabb üzembeszüntetések várhatók — közli egy dublini OFI jelentés.

— **Munkács város elhatározta,** hogy a kultuszkormánytól magyar leánygimnázium és tanitóképző felállitására kér engedélyt. Lehetőséget szeretnének kapni kúltúrház épitésére és múzeum elhelyezésére.

— **Az első könnyített házasságkötés Szombathelyen.** A szombathelyi anyakönyvi hivatalban megtörtént az első könnyített házasságkötés. Beke Ferenc Ernő intéző, tartalékos zászlós eskűdött örök hűséget a kormányrendelkezéssel megkönnyitett házasságkötés alapján a budapesti Onódi Izabellának. Egyébként a szombathelyi anyakönyvi hivatalban máris sokan jelentkeztek, akik kihirdetés és dispenzáció nélkül kívánnak házasságot kötni.

Sauer Emil zongoraművész Bécsben meghalt

Bécs, április 28. Sauer Emil tanár, zongoraművész Bécsben rövid és súlyos szenvedés után 80 éves korában meghalt. Liszt Ferenc tanítványa volt és a legutóbbi hónapokig hangversenyezett. Sauernek 1911-ben az „Én világom" címmel emlékirata is jelent meg.

A ponyvairodalom megrendszabályozása

A Bartha Miklós Társaság Kállay Miklós miniszterelnökhöz memorandummal fordult, amelyben **a ponyvairodalom megrendszabályozását kéri.** A memorandumhoz az Egyesült Női Tábor és az Egyesületközi Együttműködés csatlakozott.

A magyar szellemi élet minden tényezője megdöbbenéssel szemléli azt a romboló munkát, amelyet a ponyvairodalom végez — mondja a többi között a memorandum. — A legtöbb ponyvaregény idegen szerző neve alatt jelenik meg, ezzel szemben tudott dolog, hogy hazai elemek irják, köztük olyanok, akik valódi nevükön kultúrhelyet foglalnak el, idegen álnév alatt pedig bűnös rombolómunkát végeznek.

A tiszta irodalmat pártoló kiadók nem birják a versenyt a ponyvával. Ha a ponyvairodalmat kiirtjuk, akkor előtérbe juthatnak azok az irók és kiadók, akik nemes irodalmi termékek olcsó kiadásával szolgálják a nemzeti kultúra ügyét. Mindazokat, akik a ponyva irása és kiadása terén serénykedtek, ki kell szoritani a szellemi életből. **Kivánatos, hogy a ponyvatermékek irőinak, kiadóinak névsorát megállapitsák és nyilvánosságra hozzák.** A memorandum végül hatósági intézkedést kér.

— **Bihar megye a vizienergiák kincsesbányája.** A mérnökök és épitészek szövetségének nagyváradi alosztálya ünnepélyes keretek között tartotta meg alakuló közgyülését. Reichenbach László főmérnök Bihar vármegye vizgazdálkodásáról tartott előadást. Általános figyelmet keltett az a megállapitás, hogy a vármegye folyóinak felhasználásával 46.000 lóerő állandó energiát, illetve 270 millió kilowatt villamosenergiát lehetne termelni. Ezzel az energiával hat-nyolc vármegyét el lehetne látni villamosenergiával. A terv szerint a megvalósitáshoz hetvanmillió pengő szükséges, amit az érdekelt vármegyék a maguk erejéből teremtenek elő.

— **A szabadságra érkező katonák megvendégelése a határon.** Hegyeshalom lakossága Horváth Vendel plébános kezdeményezésére nemes akciót indított a szabadságra hazatérő, illetve betegségükből felgyógyult katonáknak a határon való megvendégelése érdekében. Önkéntes adományozás révén eddig több mint hatszáz pengő gyült összesze erre a célra. A község társadalma kötelezte magát, hogy a jegyzett összeget minden hónapban befizeti. Egy hölgybizottság létesült, amely az érkező katonákat fogadja és meleg kávéval, kalácsal, sajtlai és cigarettával látja el.

— **Stockholmban kedden reggel súlyos tűzvész keletkezett Torsten Kreuger,** a híres Ivor Kreuger testvérének a Stockholm Tidningen és az Aftonbladet tulajdonosának villájában. Nagy károk keletkeztek.

— **Nogues francia tábornok, marokkói főmegbizott Algirból Vichybe érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson a kormánnyal.**

— **Meghalt a kórházban az újpesti gyári robbanás masik áldozata.** Jelentettük, hogy az újpesti dr Szmuk és Társa üzemében robbanás történt. A kisérletező Schvartz Lászlót azzal vádolták, hogy égő szivarja okozta a szerencsétlenséget. Schvartz a kórházban meghalt. Közvetlenül halála előtt vallomást tett arról, hogy a meghalt Fekete Ilona munkásnő berütött a kályhában és ez okozta a robbanást.

Hirdetmény éles lövészet tartásáról a Hortobágyon

Értesítem az érdekelteket, hogy a m. kir. Honvéd Repülő Főiskola a Hortobágy-pusztának a debrecen—füzesszafüredi műúttól délre az erre a célra kijelölt területeken folyó évi április hó 28, május hó 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 24 és 25. napjain éleslövészetet, április hó 29, május hó 19, 20, 26 és 27. napjain éles bombavető gyakorlatokat tart.

A légi lövészet megkezdését naponta egy egymotoros repülőgépre szerelt szirénának szirénajelzésével (rövid szaggatott jelek), vagy egy kétmotoros gépnek alacsony magasságban (200 m.) való repülése jelzi. A kirendelt repülőgép, akár a szirénás, akár a kétmotoros — a lövészet napján — az első repülőgép lesz és alacsony magasságban (200 méter) csigavonalban fog a repülőtér területe felett repülni.

A lőtér területén lévő számadók, bojtárok, mezőrendőrök, méntelepi lóápolók, stb. ezen repülő megjelenésekor kötelesek a részükre épített fedezékbe behúzódni és a lövészet végéig a fedezékben tartózkodni.

A lövészet befejezését hasonló módon repülőgép jelzi azzal a különbséggel, hogy az esetleg alkalmazott szirénás gép szünetnélküli hosszú jelzést ad.
Polgármester.

— **Panaszládák a temesvári városházán.** Temesvár város vezetősége a városháza főbejárata előtt panaszládát helyeztetett el és felszólította a közönséget, hogy vélt, vagy tényleges panaszait teljes címmel ellátva, ezekbe dobja be. A panaszttevők az elintézést írásban kapják majd meg.

— **Besurranó tolvaj értékes briliánsgyűrűt lopott.** Magyar Páné Rákóczi-utca 16. szám alatti lakos feljelentést tett besurranó tolvaj ellen, aki lakására behatolva asztaláról 500 pengő értékű briliánsköves aranygyűrűt lopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

SPORT

Megváltozott a keleti kerület válogatottja. Vitéz Papp János szövetségi kapitány a vasárnap gyengébb formát játszó játékosokat kihagyta a válogatottból. Igy kikerült Kelet válogatottjának kapujából Keskeny, aki két potyagólt is beszedett Kőbányán, helyére Márki, a MOVE Szabolcs tehetséges, nagy formában levő kapusa került. Ugyancsak kimaradt az utóbbi időben erősen visszaesett B. Nagy, akinek fölösleges kilókat kell leadni, hogy visszanyerje régebbi gyorsaságát. Helyére Kabai került, aki eredetileg balfedezetet játszott volna, míg balfedezet a nagybányai Kert lesz. A többi helyen változatlanul maradt az eredeti összeállítás, Kelet válogatottja tehát Márki, — Papp, Kabai — Zilahy, Mester (DVSC)ö Kert — Fábián II., Berecz, Szabó, Csancsinov, Sidlik összeállításban játszik. Tartalékul Keskeny DVSC, Lovász MOVE Szabolcs utazik el a csapattal. A mérkőzést a Szent Korona Kupáért játszák.

A református főgimnáziumban ifjúsági kezdő házi tornászversenyt rendeztek, amelyen 1. Mező 55.1 pont. 2. Uray 53.7 pont. 3. Tóth Zoltán 52.9 p. További helyezések: 4. Paksy, 5. Molnár, 6. Alföldi, 7. Bihari. A verseny mintaszerű megrendezéses és előkészítése Balla Tibor érdeme.

Kettős amatőr bajnoki mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban. Fél 3 órai kezdettel a D. Husos az NYVSC II-vel játszik. Fél 5 órakor a DTE csapata a DMTE-vel mérkőzik a bajnoki pontokért.

Érdekes kettős mérkőzés lesz ma délután az egyetemi sporttelepen. Fél 5 órakor a főiskolai labdarugóbajnokságért játszik a DEAC az Egri Jogakadémia jóképességű labdarúgóival. A mérkőzést Farkas Iván vezeti. Előzőleg fél 3 órakor KISOK-döntő a piarista gimnázium és a fémipariskola csapata játszik Körössi vezetésével. Amelyik csapat győz, az lesz a debreceni KISOK-bajnok.

A DVSC csapata Aknaszlatinán játszik vasárnap Markos csapata ellen pályaavató mérkőzést. A DVSC válogatottjai nélkül valószínűleg Kórody — Oláh, B Nagy — Galambosi, Gere, Orosz — Szilárd, Kálmán, Szilágyi, Serfőző, Kristóf összeállításban utazik Aknaszlatinára az ABTC elleni ünnepélyes keretek között lejátszásra kerülő mérkőzésre.

A DVSC szurkolóit nagyon lesujtotta a Törekvéstől elszenvedett vereség. A csapat nem játszotta ki a D. Magyarság elleni formáját, ezenkívül Serfőző szerencsétlenmegbetegedése, Sárkány le maradása is komoly zavart idézett elő, mert a csapattal csak a még beegállományban levő Csokai és Palotás utamert a csapattal csak a még betegállotésére. A DVSC most már csak a szerencsés véletlenben bizhat.

Megérkeztek az egri főiskolások kedden este a DEAC elleni mérkőzésre, 35 tagú szurkológárdával kiséretükben. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, annyival inkább, mert azt filléres helyárakkal 30 és 50 filléres jegyekkel rendezik meg.

A DVSC-t verő Törekvés csapatából Kiss II. Garamszegi, Kardos s Déri került be a hét legjobb tizenegyébe, míg a DVSC-ből ezúttal még a tartalékcsapatba sem jutott be senki.

Lantos játékvezető fogja vezetni a Kelet—Észak mérkőzést. Thomas Henrik dr lesz a játékvezetője a Dunatiszaköze—Pest válogatott mérkőzésnek.

Felkérem az összes villanygyári labdarugó játékosokat hogy folyó hó 30-án csütörtökön délután edzésre mindenki jelenjen meg saját érdekében, mivel vasárnap már a II. osztály is bajnoki mérkőzést játszik. Pénteken este fél 8 órakor a szakosztályi értekezleten kivétel nélkül mindenki jelenjen meg a fenti időpontban. Vezetőség.

Felhivom a Villanygyár ifjúsági alant felsorolt játékosait: Kádár I., Vigh, Puskás, Reszegi, Orbán, Tárkányi, Hevesi, Balogh I., Balogh II. Zs. Nagy, Zsilák, Kádár II. Eperjesi, csütörtökön este 7 órára a Piac ucca 36. klubhelyiségben fontos megbeszélés végett, saját érdekükben jelenjenek meg.

Közgazdaság

Hirdetmény a károsult területek földadójának mérsékléséről

Értesíti a városi adóhivatal a folyó évben belvíz, vagy fagy által károsult földtulajdonosokat és haszonbérlőket, hogy a m. kir. pénzügyminiszterium folyó hó 21-én kelt 103.200. számú rendeletével **a károsult területek földadójának mérséklését rendelte el.** A mérséklésre vonatkozóan az alábbiak tartandók szem előtt : 1. Mindkét esetben a kár csak akkor ad igényt elengedésre, ha összefüggő nagyobb területekre terjed ki (azaz általános és nem szórványos jellegű, vagyis több egymással összefüggő dűlőben észlelhető). 2. A bejelentést úgy a tényleges birtokos, mint a haszonbérlő megteheti. 3. Olyan károsult területek földadója és járulékai, melyek vízkár címén 1941. évben is károsodást szenvedtek s az 1941.-évi kárfelvételi jegyzékben fel vannak véve, teljesen törlésbe lesz hozva. 4. Olyan károsult területek földadója és járulékai, melyek vízkárosodás folytná csak az 1942. évben nem voltak bemunkálhatók és ebben a gazdasági évben már nem is használhatók, 50 százalékosan lesz mérsékelve. 5. A kárbejelentési határidő vízkárok esetén 1942. június 1, ezen határidő elteltével még kapás veteményekre sem igényelhető adótörlés vízkár címen. 6. Fagykárok bejelentési határideje 1942. évi április hó 30-ika. Városi adóhivatal.

Debreceni állatvásárok

A hétfői sertésvásárra csak sovány sertést hajtottak fel, számszerint 650 darabot, melyből eladásra került 277 darab. Árak : élősúlykilogrammonkint 200—300 fillérig. Választott malac páronkint 58—85 pengő. Irányzat közepes.

A ló- és szarvasmarhavásárra felhajtás szarvasmarha 735 darab, eladásra került 569. Ló- 265 darab, gazdát cserélt 112. Árak : jóminőségű vágómarha élősúlykilogrammonkint 115—135, közepes 95—115, sülány 80—95, borjú 125—142, növendék 100—135, tinó, ökör 115—145. Fejőstehén 560—1200 pengő. Vágóló 100—300, sülány igásló 150—340, közepes 350—700, jó 700—1100. Irányzat élénk.

— **Az önbiztosítás kérdésével** foglalkozott a közelmultban a Magyar Biztosítástudományi Társulat Kárbiztosítási szakosztálya A kérdés tárgyalása során szóba került, hogy egyes hirlapi közlemények szerint az OTI a magánvállalatoknál elhelyezett kárbiztosításokat részben vagy egészben meg akarja szüntetni és azokat önbiztosítás formájában kívánja fedezni azon aa címen, hogy a díjtételek az utóbbi években erősen emelkedtek, illetve a díjak és károk mérlege az elmult évtizedben átlag a 20 körül mozgott. A Társulat szakosztályában az a vélemény jutott kifejezésre, hogy alig hihető, miszerint az OTI, amely maga is a **biztosítási kockázatkiegyenlítés elvére** épült, az önbiztosításra való áttéréssel komolyan foglalkozzék. Az önbiztosítás ugyanis, — amely tulajdonképen nem is biztosítás, hanem annak ellentéte (lévén a biztosítás alapvető eleme a kockázatok megosztása) — csak ott foglalhat helyet, ahol már megfelelő **nagy tartalékok állnak rendelkezésre az esetleges károk fedezése céljára.** Az OTI-nái azonban ilyen különleges tartalékok ez idő szerint nincsenek, az OTI összes vagyona az általa vállalt társadalombiztosítási kötelezettségek fedezésére szolgál és e céljától nem vonható el esetleges súlyos elemi károk fedezésére. Az a körülmény, hogy eddig az OTI üzemében nagyobb elemi károk nem fordultak elő, semmiképen sem szolgál biztosításul arranézve, hogy ilyen nagyobb károk a jövőben sem fognak előfordulni. Előrelátó gondos gazdálkodás mellett az ilyen károk ellen más módon, mint a **rendes biztosítás útján** védekezni nem lehet.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Kétfilléres váltópénz tekercsekben lapunk pénztáránál bármilyen mennyiségben kapható.

ALKALMAZÁST nyer férfi

A lapkézbesítés és árusítás kenyérkeresetet nyujt, szorgalmas munkálkodás után pedig 60—65 éves kortól nyugdíjat biztosit. Kiadóhivatalunknak már 16 nyugdíjas kézbesitője van. Pár napon keresztül kézbesitőket vesz fel a „Debreczen" kiadóhivatala, melyre mindenki alkalmas, aki irni, olvasni tud és nem fél a napi 2—3 órai munkától. Jelentkezés 27., 28. és 29-én délután 3 órától a „Debreczen" kiadóhivatalában, József kir. herceg u. 1. sz.

Malomszakmában jártas tiszitviselőt, vagy tisztviselőnőt azonnal felvesz Felsőtiszai Műmalom, Balmazújváros. 433

Közeli tanyára szabad majorost keresek. Székely Hadosztály 13. Egy pár lehet. 429

Cipészsegédeket felvesznek. Cipőgyár, Piac-utca 71. 478

Kimérőt nagyforgalmú italmérésembe fixre és jutalékra felveszek. Garancia megkívántatik, lehet vidéki is. Levélbeni ajánlatokat „Májusi belépés" jeligére a kiadó továbbít. 668

Fiatal fodrászsegéd felvételetik, esetleg ellátással. Makay, Böszörményi 83. 443

Házmesterpár felvételetik. Tóth Árpád-utca 1. 445

ALKALMAZÁST keres férfi

Házaspár kis lakásért takarítást vállal. Rákóczi-u. 60. 38

ALKALMAZÁST nyer nő

Keresztény gyors- és gépirónőt, komoly munkaerőt felveszek segédkönyvelőnek. — Mayer mérnök, Batthyány-u. 5. 402

Kezelő tisztviselőnőt azonnalra alkalmaz Horváth Ferenc műszaki üzeme, Dombutca 20. Jelentkezés személyesen délelőtt 9—11-ig. 472

A LAPKÉZBESITÉS és árusitás kenyérkeresetet nyujt, szorgalmas munkálkodás után pedig 60—65 éves kortól nyugdíjat biztosit. Kiadóhivatalunknak már 16 nyugdíjas kézbesitője van, pár napon keresztül kézbesitőket vesz fel a „Debreczen" kiadóhivatala, melyre mindenki alkalmas, aki irni, olvasni tud és nem fél a napi 2—3 órai munkától. Jelentkezés 27, 28 és 29-én délután 3 órától a „Debreczen" kiadóhivatalában, József kir. herceg-u. 1.

Hölgyfodrász kisasszonyt, vagy férfit és borbélysegédet felveszek. Kút 34. 673

Fodrászkisasszonyt felvesz Bíró, Deák Ferenc 26. 667

Keresztéay úri család gyermekszerető leányt keres. Vilmos császár-körút 30. 400

Varrodába segédlányokat felvesz Pollák Emil, Piac-u. 58. Földszint. 670

Gyakorlott varró és tanulóleány felvételik. — Női divatszalon, Piac-u. 49. I. em. 666

Fiatal mindenes vagy bejáróleányt felvesz fűszerüzlet. Borbélyné, Boldogfalva-u. 13. 440

Nem iskolaköteles lányt gyermek mellé felveszek. Zrinyi-u. 49. Jelentkezni este 6—7-ig. 439

ALKALMAZÁST keres nő

Kiszolgálóleány, megbízható, ügyes, cukrászdában, vagy bármilyen üzletben elhelyezkedést keres elsejére. Árpád-tér 47. Földszint. 232

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Főzni tudó, bentlakó mindenest keresek május elsejére. Hüvelyes-utca 6. 642

Szobaleány felvételtik. Jelentkezés Simonyi-ut 3. szám alatt délután 3—5-ig. 364

Tisztaságszerető, rendes szobalányt keresek május 1-re. Cím : Teleki-u. 3. 362

Mindenes, ki főzéshez ért, könyvvel felvételtik. Gábor, püspöki palota I. kapu II. 5. 451

Férjes, megbízható takarítónőt keresek lakás ellenében. Jelentkezés délután 2—4 között. Széchenyi-u. 92. 360

Középkoru magános főző mindenes ajánlkozik magánoshoz, vagy idősebb párhoz. Homok-utca 130. 462

Szakácsnő, ki baromfihoz ért, tanyára felvételik. Jelentkezés Svetits palotában Frigyesinél. 432

Mindenes bejáró főzőnő jó bizonyítványokkal felvételik. Svetits-palota I. lépcső III. emelet 4. 450

Egy bejárónő azonnal felvételik. Étkezde, Rákóczi-u. 9. 461

Fiatal asszony vagyok, magános úrhoz vagy úrnőhöz házvezetőnőnek ajánlkozom. Cím : Kandia-u. 15. Keresztesék. 453

Főzni tudó, gyermekszerető mindenesleányt május 1-re felveszek. Blaha Lujza-u. 8. I. 3. Rendőrség mögött. 430

Jól főző mindenesleányt elsejére felveszek. Jelentkezni délután fél 5—6. Werbőczy-u. 2. III. 1. 669

Elsejére könnyű úrihelyre főző mindenest keresek hosszú bizonyítványokkal. Jelentkezés csak 5-től délután Bethlen-u. 4. 469

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal elsejére felveszek, parkett nincs. Vecsey Ervinné, Piac-u. 7. 479

Bejárónőnek fiatal nő délelőttre május 1-re felvételik. Szalkai-u. 6. 480

Mindenes főzőnőt jó bizonyítvánnyal május 1-re felveszek. Széchenyi-utca 14. Keresztépület. 418

Izr. családhoz délutánra bejárónő felvételik azonnalra. Arany János-u. 28. 1. ajtó. 437

Megbízható, főzéshez értő mindenest keresek hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezni 10 órától 1-ig Volentné, Piac-u. 9. I. em. 671

AJÁNLAT

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszerüen javit. Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Szappannak való zsíri szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei 8. 544 5. 15

Cianoztasson, vizsgáltasson Kissel, Kígyó-u 5 Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Cipőt, szandalettet, mozaik bőrtalppal könyvre, Ökrös cipőraktárából, Sas ucca 1. 429 4. 29.

Zsávoj egyenruháját készíttesse bizalommal Tegdesnél, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Csipkefüggönyöket, valódi klöpli anyagokat 150—300 szélesben, — csipkeanyagokat, Rothermere-utca 36 Keresztépület. 616 4. 29

Sirkövek műkőből és terméskőből, gyümölcsösök részére mészsalak kapható a Debreceni Műkőgyár Rrt.-nál, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Cianoztasson Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 437 6. 29

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Fügefa. Elveti a ruhagondját, Ha **vesz egy** pár fügefát! Szépet és gyökeres, Két vagy három éveset. Ez már nest is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Órajavítás, ócska órát veszek, cladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Erős tüzött kartondoboz 4 kg ürtartalomnál bármilyen mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 1882

Angoraszőrt fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiséget vesz, Kártolást vállal kalapipar, Széchenyi u 7. 901 6ü 30.

Horgonyi fodrász új telefonszáma 39-51. Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök, Javítások jótállással. Hívásra jövök. — Eisenberger, Csapó 101. 468 7. 29

Csipkefüggönyöket, valódi klöpli-anyagokat, 150—300 szélesben, — csipkeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Cianoztasson Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálatok Felelősséggel, RRákóczi-utca 9 Telefon: 14-27. 437 7. 4

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánst magas áron vesz Polák Endre ékszerész Hatvan 2 1185 7 1

Amerikai szőlőkéspórozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni

ÉLELMISZER, ITAL

Frissen érkezett fajalmák egész nap olcsón kaphatók. Üres ládák eladók. Széchenyi 22. 1204 6. 4

Alma, frissen érkezett és almalekvár kapható Hatvan-u. 41. 597 5. 11

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíróiskolában állandóan beiratkozhat Piac 73 Államvizsga. 1019 5. 15

PÉNZ

10.000 pengő tőkét keresek kellő biztosíték mellett. Cím megtudható Rákosi Jenő 6. II. 2. 672

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Hunyadi 2. 1106 5. 4

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletemben Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7 11

Rekamé, foteli, párnázott szék háló, heneser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Bútaorok és háztartási felszerelések eladók Magoss György tér 20. — 1905

Ebédlő, háló, zongora, konyhabútor eladó. Meg beszélés 10—11, 4—5 között, Bika bérház I. e. 1. ajtó. 640 vv.

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Zündapp motorkerékpár, újtípusú, alighasznált olcsón eladó. — Kassa-út 29. C) 13. ajtó 471

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Száraz, világos helyiség bútorraktárnak kiadó. Csokonai-utca 31. 456

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Eladó vagy bérbeadó Debrecen város központjában egy ötkemencés nagy sütőüzem házzal együtt. Közvetítőt egy százalékkal díjazok. Cím a kiadóban. 375

Eladó elköltözés végett teljesen jókarban levő füszerberendezés vagy kiadó. István-út 9. SzSomdi-u. 1. 662

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Bútorozva a belvárosban utcai szoba, előszoba, konyhás úri lakás. Cím a kiadóban. 475

Egy szoba egy-két személynek bútorozva, vagy anélkül albérletbe kiadó. Sámsoni-út 27. 436

LAKÁST KERES

Harminc pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz jutton. Cím a kiadóban. 1911 vv.

SZALACSY RACZ IMRE

BARNA KENYÉR

— Regény —

(20.)

— Nem kell nekem a csillagos ég, pedig nekem többet ért ez a két gyönyörű lyányom, — mondta az öreg báró, én csak azt kötöm ki, hogy a jövő esztendő Szentgyörgy napjától Szentmihály napjáig egyetlen egy nádszálon süsd meg minden nap a délebédi szalonnádat...

— Óh, az semmi, — mondta fürgén a juhászlegény és alig várta, hogy a következő Szentgyörgy nap eljönne, mert addig fogadalma tiltotta, hogy a leánnyal találkozzék. No, eljött a Szentgyörgy-nap amikor a báró, meg a juhászlegény elmentek a nádashoz és kiválasztottak a tavalyi nádból a legerősebb szálat, amiből sütőt hegyezett a legény. — Persze, úgy ügyelt arra, mint a szeme világára, hiszen jól tudjátok, hogy még a somfavesszőből készített nyárs is tüzet fog, ha nem ügyel az ember...

— Az igaz, szent igaz, — erősködött feleslegesen Hiri Ferenc.

— Így telt el a tavasz, — folytatta az „igaz történetet" Nagypál János, — de ment el a nyár is. Minden szent napon azon a nádszálon sütötte meg, még pedig az egyezség szerint jó ropogós pirosra a szalonnáját a legény, de minden délben elvette töle a sütőt a báró és másnap adta vissza. Nehogy kicserélje időközben a szerelmes juhász. Már, már közeledett a Szentmihály nap, a vén báró törte a fejét, hogy mit kellene tennie, nehogy be kelljen tartani az ígéretét. Semmit se tudott kitalálni. Már csak egy hét választotta el a nagy naptól a juhászlegényt. Ekkor jutott eszébe valami a vén bárónak. Az utolsó nap reggelén azt mondta a lányának:

— No, lyányom, ma odaadlak szerelmednek, ennek a fene ügyes juhászlegénynek, aztán éljél vele boldogul. Éppen ezért ma délben már odaülhetsz szembe vele, amikor süti a szolonnát. Volt aztán nagy öröm, mikor a déli szalonnasütésnél ott látta a szerelmét is a juhászlegény, de azt kikötötte a báró, hogy csak szembe ülhet a leány a legénnyel. Megrakták a tüzet, jó nagyot, hogy minél hamarabb megsüljön a szalonna. Forgatta a nyársat a legény és már érezte a szépséges leány csókját a száján. Pirult szépen a szalonna, csak pár percnyi sütés választotta volna még el a nagy ajándéktól, amikor miért, miért nem, de felállot a leány, erre egy arra kódorgó szél csak felkapta a szoknyáját, mire a juhász menten oda nézett. Ez az szemernyi pillanat elég volt arra, hogy lángot vessen a sütő, a szalonna meg nyomban a pernyébe hullott...

— Hijnyes, az ebugattát, az megjárta! — vakarta tarkóját Hiri Feri, mintha ő lett volna a kárvallott juhászlegény.

— Így aztán a báró elutasította a legényt, — fejezte be a történetet Nagypál János, — de a fiatalok nem nyugodtak ebbe bele, hanem még azon az éjszakán megszöktek szépségesen. Ott hagyott a kisasszony kastélyt, bárókisasszonyságot, mindent, mert annyira szerette a juhászlegényt!...

— No, lám, régen is volt szép szívszerelem, — lóbálta a fejét Hiri Ferencné és akaratlanul is a keresztek tövében hűsölő Tamasi házaspár felé nézett. A többiek is odapislantottak, azán Farkas Gyuri belemerítette a kaszáját a hajló kalászú tengerbe:

— No, emberek, gyerünk, mert szorít az idő bennünket, szép mesékből nem élünk meg!...

— Hátha nem is mese, — vágta utána Nagypál János a kalász erdőbe.

A távoli kereszt tövében arról ábrándozott Tamasi Jánosné, hogy az elkövetkezendő aratáson már ő szedheti a markot a hites ura után s ezalatt búzaszalmán fekete, szemű, tej arcú kis gyermek nézi gyatrán pislogó kicsi szemével a végtelen kék eget a magyar föld felett...

A HAMIS PÉNZ.

Olyan rossz idő keveredett, hogy kora délután haza eresztette Dudás Miska a csürhé. Visongó, jajongó sikongással szaladtak a kapu felé a nyári malacok, míg az öreg kocák lógó hassal loholtak és szennyes sertéjükről csepegett a mocskos őszi eső. Szomorú, kiátástalan volt az ucca és a szekerek kerekei agyig lötyörekeltek a sárban.

— Jókor beköszöntött az ősz, — kiáltott be az uccáról Szabó Esvány, de Rengő Balázs, a szolgalegény nem hallotta meg. Az istálló tornácán tett, vett a lovak hámjával babrált. Szabó Esvány azonban akart az őszi időnél fontosabbat is mondani, mert most már odakiáltott a legénynek:

— Mit csinálsz, hé, Balkó?

— Én? — nézett fel a legény, — én jóformán semmit!

— A' nem sok! Itthon van a gazdád?

— Nincsen!

— A faluban van?

— Nincs!

— No, fene, hát hova jár?

— Elment reggel a vásárra, Margittára!

— Mit vitt?

— Egy szekér búzát!

— Most jó ára van!

(Folyt. köv.)

Albérleti üres szobát kivennék május 1-re, havonta egy-két napot használnám. „Vidéki" jeligére kiadóhivatalba. 675

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern. Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserélném 3 vagy 4 szobás kerti lakással Cím a kiadóban. 364 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

Nagyerdőn Kardos utca 13. villában különbejáratú csinosan bútorozott szoba kiadó. 451

Bútorozott szoba kiadó. Mester-utca 39. 459

Utcai bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban 434

Egy személynek bútorozott szoba kiadó azonnalra is. Boldogkert, Ghillány-u. 17. 431

Bútorozott szoba május 1-re kiadó. Hatvan-u. 6. III. 10. 474

Különbejáratú utcai bútorozott szoba magános úrnak azonnal kiadó. Kígyó-u. 3. 1. ajtó 463

Bútorozott szoba kiadó Kossuth-u. 67. 670

Bútorozott szoba konyha-, gázhasználattal — azonnal kiadó. Poroszlay-út 89. 449

Bútorozott szoba május 1-re kiadó. József kir. herceg-u. 7. I. em. 444

ELVESZETT

Balogh István névre szóló teher- és személygépkocsi vezetés igazolványt elvesztettem Megtaláló jutalom ellenében Csokonai 26 alatt adja le. 473

VEGYES

Tehenet fejőre vállalok. Érdeklődni Hatvan-u. 11. Órásüzlet. 368

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Eladó egy ócska szürke öltöny és egy új állapotban levő fekete öltöny kis alakra. Mészena-u. 2. Keresztépület 1854 vv

Tavaszi kabát, férfiöltöny, ruhaneműek eladók. Vár-u. 4. Keresztépület. 460

Használt és új felöltők olcsón kaphatók. Hatvan-u. 41. 665

INGÓSÁG VÉTEL

Ocska gramofonlemez kilójáért 1.20—1.40-t fizetek Bíró, Hunyadi 22 1069 6. 25

Egy jókarban levő használt légfegyvert venék. Cím a kiadóban. 446

INGÓSÁG ELADÁS

Wertheim-kassza eladó Asztalos cég, Kossuth-utca. 457

Bontásból kikerült ajtó, ablak és törött cserép, faanyag eladó. Péterfia 33. 476

Remington 10-es írógépemet eladnám vagy hordozhatóra kicserélném. Friedmann ügyvéd, Rákosi Jenő 5. 467

Eladó üres ládák, üres hordók, üzleti jégszekrény, ingóságok. Tímár ucca 52. 465

Egy fehér csövasságy eladó. Sámsoni-út 3. 438

GAZD. TERMÉNYEK

Krumplit adok tejért annak, ki állandóan hordana. Domokos Lajos-utca 18. 497

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lókapák, alkatrészek nagy választékban — Szécsi Hatvan 61 1195 5. 4

ELADÓ HÁZ

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Pacsirta-utca 15. számú masszív alápincézett nagytelkű családi ház eladó. 454

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

Eladó Szoboszlói-úton 925 négyszögöl telek, részben is. Érdeklődni Szoboszlói-út 17. 427

ELADÓ FÖLD

Tanyásföld, 28 hold búzatermő eladó. Balázs, Rákosi Jenő ucca 5. 192

Ondódon 3 hold prima föld eladó. Papp ügyvéd, Iparkamara. 271

Hajdúsámsonban 15 kat. hold föld 4 holdnyi szőlővel, gyümölcsössel, 4 szobás úri lakással, vincellérházzal, felszereléssel, holtdokkal eladó. Péterfia-utca 33. 435

ELADÓ ÁLLATOK

Sötétsárga tenyészkakas (3 drb) eladó. Hatvan-u. 24 1928

Airdale-terrier nőstény nagylestű fiatal fajtiszta kutya házőrzésre kiválóan alkalmas, eladó Domokos Lajos u. 6. sz 1916

Mangalica malacok eladók, Honvédtemető u. 6. sz. 1953 v. v.

Nagylestű, fajtiszta bronzpulykatojás darabja 1 P. Saád Gyuláné államilag ellenőrzött pulykatenyészetében, Aradványpuszta, Szabolcs megye. 1937

Eladó egy fias koca, 2 darab hathónapos süldő. Böszörményi-út 1. 470

Koca öt darab ölthetes malaccal eladó. Tócóskert, Tasnádi 8. 458

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: (F). SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY